

bečlinski

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

SEDMI KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

ZKJ v prvih vrstah borcev za mir in socializem

Pred enim tednom se je v veliki dvorani na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani začel VII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Skoraj 2000 delegatov iz vse države in nekaj sto domačih ter tujih gostov in novinarjev je bilo navzočih na kongresu. Prvi dan kongresa je govoril generalni sekretar ZKJ JASIP BROZ-TITO o nalogah Zveze komunistov v zvezi z mednarodnim položajem in notranjim razvojem socialistične izgradnje Jugoslavije.

Naslednje dni kongresa so delegati poslušali poročilo CK ZKJ o organizacijsko-političnih vprašanjih (referat je imel tov. ALEKSANDAR RANKOVIĆ), poročilo centralne revizijske komisije, poročilo o programu ZKJ (referat je imel tov. EDVARD KARDELJ) in spremembe ter dopolnitve statuta ZKJ, o katerih je poročal tov. MOMA MARKOVIĆ. Zadnji dan kongresa so delegati sprejeli tudi resolucijo o prihodnjih nalogah ZKJ, izvolili nov centralni komitej ZKJ in centralno revizijsko komisijo.

Kongres je otvoril z uvodnimi besedami generalni sekretar tov. JOSIP BROZ-TITO. Vsi v dvorani so vstali in zapeli Internacionalo. Spomin umrlih revolucionarjev BORISA KIDRIČA in MOŠE PIJADE, članov Izvršnega komiteja CK ZKJ, je počastil kongres z enominutnim molkom. Razen tega je izbral kongres posebno delegacijo, ki je v počastitev spomina vseh borcev, padlih v NOV in v socialistični revoluciji, položila venec na grob Narodnih herojev v Ljubljani. Nato je tov. SVETOZAR VUKMAŃOVIĆ spregovoril o velikem revolucionarju, mistecu Vladimirju Iljiču Leninu, ki se je rodil pred 88 leti, prav na dan začetka kongresa.

Kongres so pozdravile številne delegacije iz naših kolektivov in tuji gostje. Med delom kongresa pa je predsedstvo sprejelo nekaj tisoč pozdravnih brzojavk iz naše države in tujine.

Ta veliki zgodovinski dogodek ni slavila le Ljubljana, temveč vsa Jugoslavija. Vsa naša mesta, tudi Celje, so bila pretekli teden odeta v zastave, delavci v podjetjih pa so se zbirali na slavnostnih sestankih, na katerih so govorili o velikem pomenu tega zgodovinskega dogodka.

O kongresu je vladalo veliko zanimanje doma in po svetu. Skoraj vse tuje radijske postaje in časopisi so prinašali izvlečke iz govorov in komentarjev, naši dnevniki pa so sproti obširno posredovali ljudem govore in izvlečke iz razprav. Ker je gradivo kongresa tako obširno in pomembno, da ga ne bi mogli posredovati našim bralcem, tudi če bi z njim napolnili vse stolpce današnje, obsežnejše številke našega lista, in ker je ob zaključku redakcije kongres še trajal, smo se odločili, da tokrat posredujemo le krajše izvlečke iz obširnega referata tovariša Tita, v katerem je zajel in ocenil zunanje-politične dogodke ter naš politični in družbeno gospodarski razvoj.

IZVLEČEK IZ REFERATA GENERALNEGA SEKRETARJA ZKJ TOV. TITA

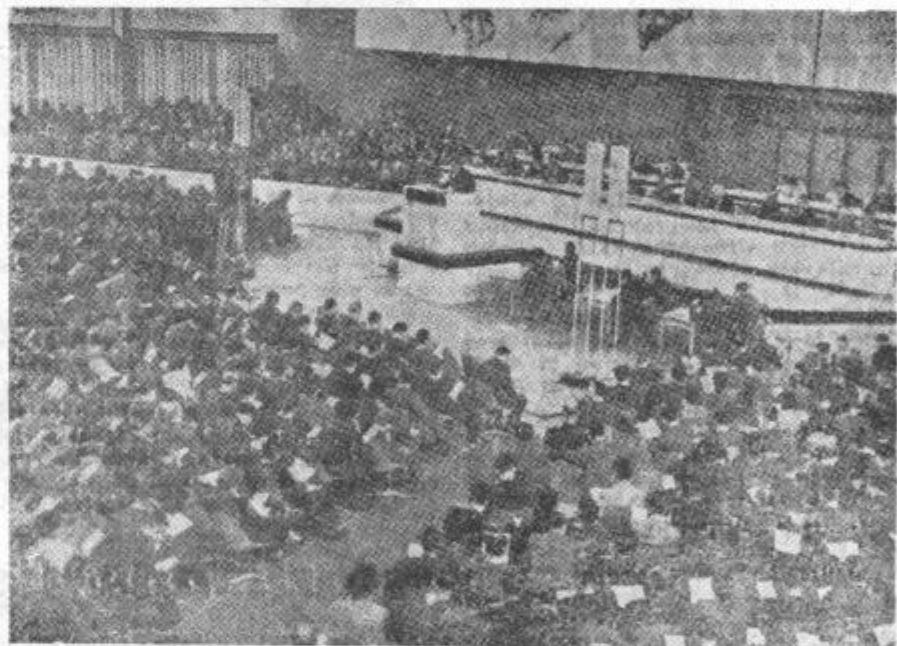
Naloge zveze komunistov

Uvodoma je tovariš Tito govoril o sedanjih razvojni smeri v mednarodnih odnosih in dejal, da je sedanji mednarodni položaj v slepi ulici, iz katerega je težko videti izhod, če ne bodo nekateri najbolj odgovorni ljudje velesili, ki odločajo o sedanjih in bodoči politiki, temeljiteje spremenili starih nazorov o mednarodnih odnosih, se pravi, če ne bodo razumeli, da se je danes v svetu marsikaj spremenilo in da se je treba realistično in pogumno lotiti uresničevanja takšnih mednarodnih odnosov, ki bodo ustrezali i težnjam človeštva i dejanskim koristim njihovih ljudstev ter današnji stopnji gospodarskega ter znanstvenega in kulturnega razvoja.

Tovariš Tito je nato govoril o politiki zapadnih velesil, ki skušajo opravičiti sedanjo smer svoje politike v tem, da opozarjajo na določene vidike zunanje politike Sovjetske zveze za časa Stalina, in opozoril na tekmo v oboroževanju in dosego vojne premoči v tehniki na Zpadu.

V zvezi z Atlantskim paktom je dejal, da je ustanovitev tega pakta in pritegnitev Zahodne Nemčije vanj nujno morala privedi do ustanovitve Varšavskega obrambnega pakta vzhodnih držav kot protitež Atlantskemu paktu. Takšen položaj pa je ustvaril nevarno oviro, ki ne onemogoča samo vzpostavitve zupanja in zblizanja med državami nasprotni strani, temveč tudi pogloblja prepad med njimi ter včasih močnejše, včasih pa šibkeje podžiga k hladni vojni.

Zadnje čase se članice Atlantskega pakta vse intenzivneje lotevajo ukrepov za strateško in tehnično krepitev držav Atlantskega pakta. Građe v naglici strateška vojaška oporišča v Evropi, Aziji

in Afriki, urejujejo številne naprave za izstreljevanje raket in tako ustvarjajo strateški vojni obroč okoli Sovjetske zveze in ostalih vzhodnoevropskih držav, je dejal tovariš Tito.

Nato je tovariš Tito nadaljeval:

Po Stalinovi smrti Sovjetska zveza postopoma menja prejšnje metode, prevzela je pobudo v zunanji politiki in si prizadeva, da z razgovori, tudi na najvišji ravni, doseže kakršen koli sporazum, čeprav samo v delni rešitvi nekaterih mednarodnih problemov. Popuščanju napetosti so veliko doprinesli zelo zna-

čajni predhodni ukrepi Sovjetske zveze: začetek normalizacije odnosov z Jugoslavijo in objava beograjske deklaracije, rešitev avstrijskega vprašanja, umik sovjetskih čet z ozemlja Kitajske, Avstrije in Finske, odrekanje teritorialnih zahtev do Turčije, likvidacija mešanih družb na Kitajskem in drugih vzhodnih deželah ter liberalizacija odnosov z njimi, priznanje neodvisnosti mladih azijskih in afriških dežel itd.

Toda na takšno spremembo sovjetske zunanje politike so gledale zapadne dežele docela napačno, in sicer kot na ne-

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Prvomajske misli

Prvomajske proslave delovnih kolektivov bodo potekale v res lepem in svečanem razpoloženju. Vsestranski napredek na vseh poljih je tako viden, da nam to daje novih pobud za nadaljnje delovne uspehe in zmage.

Prvomajske proslave delavskega razreda v kapitalističnem režimu so bile mogočen protest proti izkoriščanju, izrabljanju, istočasno pa mobilizator delavcev za skupno borbo proti izkoriščevalcem. Nešteto krat je tekla po ulicah, ob teh mogočnih manifestacijah, delavska kri. Režimi vseh vrst so streljali na manifestante, ki so se spremenili v znak protestov zaradi krivic v hude in močne demonstrante.

Take prvomajske proslave in z njimi povezane žrtve so kalile delavski razred in ga usposabljale za še bolj ogorčeno in neizprosno borbo proti kapitalističnemu izkoriščevalcu.

Uspehi niso izostali. Delavski razred se je po težkih borbah osvobodil vseh pijkav in danes svobodno gradi, sebi in svojim, srečnejši in varnejši jutrišnji dan.

Delovni ljudje Celja so že od nekdaj proslavljali svoj največji internacionalni praznik. Nobena zapreka in prepoved ni preprečila tega praznovanja. Zapiiranje in preganjanje po žandarjih in policajih ni odvrnilo delavcev, da ne

bi tudi pod najtežjimi pogoji manifestirali svojega velikega praznika, znanilca lepših dni.

Bitka je častno izvojevana. Z veliko zmago si je delovno ljudstvo priborilo svobodno rast in življenje. Ob praznovanju letošnjega 1. maja se s ponosom oziramo na prehojeno pot od lanskega praznovanja. Veliki in lepi uspehi kronajo naše skupno delo in trud. Ravno v tej kratki dobi je dobilo delavsko in družbeno upravljanje novi, veliki podudarek. Kongres delavskih svetov je potrdil pravilno in edinstveno pot naših delovnih kolektivov. Volitve v organe komun so ponovno dokazale, da se delovni človek v polni meri zaveda pomena komune in tesne povezave z gospodarskimi organizacijami.

Tik pred proslavo 1. maja je končal VII. kongres ZKJ, ki je spregovoril delovnemu ljudstvu Jugoslavije, pristupili pa vsi delovni ljudje sveta. S sklepi in napolitvi tega kongresa bomo tesno povezani korakali od zmage do zmage na vseh toriščih naše dejavnosti in tako zagotovili lepo in svobodno rast delovnemu ljudstvu.

Naj živi 1. maj - praznik delovnega ljudstva!

A. S.

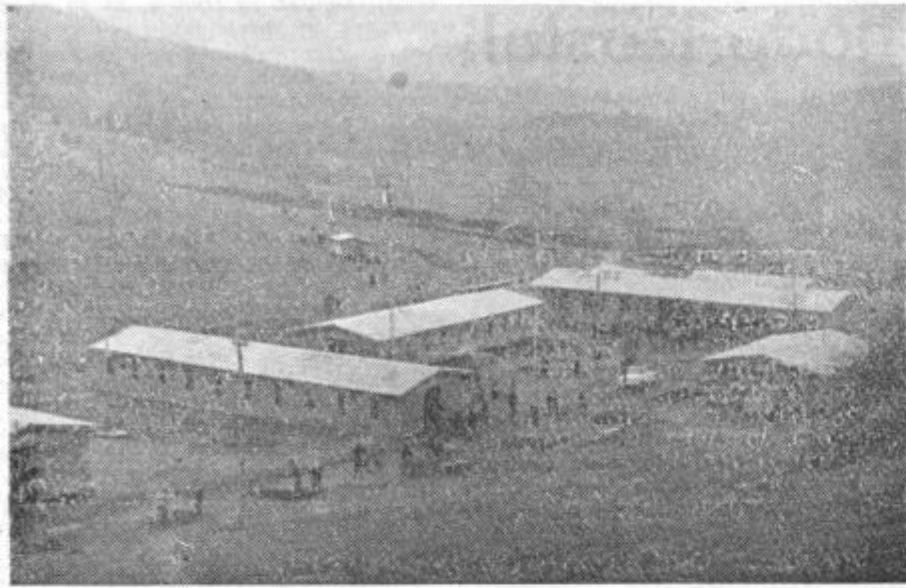

MLADOST NA AVTOCESTI

J. KRASOVEC

S ponovno aktivizacijo naše mladine in to ne samo v raznovrstnem kulturnem, športnem in zabavnem življenju, temveč s ponovnim sodelovanjem na raznih delovnih akcijah, kakor tudi s njeno udeležbo v formiranju celotnega našega družbenega sistema pa je dokazano, da so popolnoma deplasirana razna popačena gledišča o apolitichnosti naše mladine...

(Iz govora predsednika Tita na VII. kongresu ZKJ)

Takole izgleda del naselja »Sutjeska« v Karteljevem, kjer je mesec dni preživela celjska brigada sama, mesec dni pa v družbi s Titovelesko, Požarevačko in Negotinsko brigado. V ozadju se že razločno vidi sled bodoče avtoceste.

Spodnje Karteljevo, skromna, tožna znana partizanska vas, je pred dvema mesecema dobila goste. Karteljevo, to je kraj, ki bo dolgo ostal v spominu mladim brigadirjem celjske brigade »Tušana Finžgarja«. Vas, ki ji bo svetla

cesta prinesla mnogo novega, morda le v nekaj letih veliko več, kot ves dolgi čas odkar se je ponosni grad Hmeljnik nad njo začel spreminjati v ruševine in spomin na tlačansko preteklost.

Tesni stiki med vaščani in brigadirji...

Včeraj še od rok, danes tik ob bodoči glavni prometni žili, se Karteljevo vživlja v novo obdobje. Njihovi gostje, fantje in dekleta iz vasi iz zelene Štajerske so postali njihovi dobri prijatelji. Zlasti v tistih prvih dneh, ko

Toda brigadirji so vračali dobro za dobro. Pomagali so vaščanom v vasi, ko so pravičili vse potrebno za električno napeljavo in vodovod. Začeli so se udeleževati tudi njihovih sestankov. Zlasti med borci te vasi so se hitro spo-

Lokarjevi v Karteljevem so bili našim brigadirjem vedno v pomoč. Na sliki jih vidimo obkrožene z nekaterimi člani štaba celjske brigade.

se še niti dobro poznali niso, se je pokazala dobra volja z obeh strani. Sneg in mraz je pritiskal. Brigadirje je obiskala gripa, prehlad jim je hromil vedrino, naselje še ni bilo urejeno. Takrat so se odprla vrata vaških hiš. Pri Pustekovih, pri Lokarjevih, skratka domala pri vseh hišah so se brigadirji gredli na toplih pečen. Ko so naša dekleta obležala v bolniški sobi, so ženske iz Lokarjeve hiše prinesle vroč čaj in povabile bolnice, da naj se preselijo k njim. In res. Njihova izba je postala bolniška soba, kjer se je ob negi in na toplom našim brigadirkam hitro vrnilo zdravje.

znali. Šest brigadirjev-komunistov se je povezalo z vaško organizacijo.

Tudi ob raznih drugih prilikah, je toplja tovariška vez med vaščani zaživela. Posebno presenečenje so brigadirji priredili vaščanom, ko so jim v vaški šoli priredili kulturni nastop. Pesmi in skeči, recitacije in vesele točke, vse to je bilo za vaščane doživetje. Mnogim je ob poslušanju Kajuhovih pesmi poromala misel na partizansko preteklost. Dvesto ljudi se je stlačilo v šolski razred in vsi so zatrjevali, da naših mladih Celjanov ne bodo zlepa pozabili.

Kako so vaščanom prirasli k srcu na-

Vsako popoldne so brigadirji sedali na tega železnega konja, se ga učili krotiti s pomočjo neštetih »uзд« in »stremen«. Uspeh: nad 60 mladih traktoristov.

ši mladi ljudje, živo dokazuje tale mala anekdota:

Pustekova mama je to takole povedala. Bila je nedelja. Brigada je odšla v Novo mesto, kjer so ob otvoritvi splošnih gradbenih del sodelovali na paradi. Pustekova mamca pravi, da je vas obnemela. Njej sami se je zdelo tako, kot bi bili pri hiši vsi pomrli. Neznansko jim je bilo dolgčas.

Take spomine imajo vaščani na brigado in prav tako topli spomini vežejo brigadirje z vaščani. Karteljčani pravijo, da jim ne gre v glavo, da v nekaj dneh naših Celjanov ne bo več tam...

Taka je samo mladina, ki ve za svoj cilj...

Te dni nas je vse močno razveselila vest, da je celjska mladinska brigada postala že drugič udarna in da si močno prizadeva ta naslov doseči pred odhodom še tretjič. Videl sem jih, ko so bile v naselju tudi že druge brigade. Lahko bi rekel, da nisem pričakoval, da zmore ta mladina za 20 do 25 odstotkov presežati norme pri težkem delu. Saj je pravzaprav malo takih med njimi, ki bi jih lahko imenovali hruste. Najmlajša med njimi, petnajstletna Dobro-

savičevićeva iz Vitanja, ki se je je prijel nadimek »Kavboj« se mora boriti že s težo lopate. Njej sličnih je še dosti in če se zamislimo, da ima brigada precej deklet, ki jim šibkosti ne smemo odrejati, je to velik uspeh. Zraven je prišla bolezen, slabo vreme jih je ovrhala, dolga pot na delovišče jim je črpala moči že pred začetkom dela, težak teren posejan s trdnimi skalami, vse to so bile težave, ki so povzročale pri naši mladini ravno nasprotno od tistega, kar bi malodušneži pričakovali. Težave so jeklenile njihovo voljo, krepile so njihovo tovarištvo. V dveh mesecih so postali ti ljudje po izkušnjah starejši, preudarnejši in zavednejši. Naj zveni še tako frazensko, toda dejstvo, da taka akcija gradi ljudi, ki se je udeležijo, je neizpodbitna. Taka je lahko samo mladina, ki ve za svoj cilj.

...in želi zavzeti mesto, ki ji pripada

Niti na misel mi ni prišlo, da bi v tej mladini ne videl najzavednejših mladih ljudi našega okraja. Toda to, kar bom zdajle povedal, potrjuje Titove besede na sedmem kongresu. Mladina je zavedna in če ni imela tistega mesta v našem političnem življenju, ki ji pripada, je to prej krivda političnih sil v krajih, kjer ta mladina živi. Pred odhodom z gradnje avtoceste bodo v mladinsko organizacijo sprejeli nad 60 brigadirjev, v Zvezo komunistov pa 20 mladih graditeljev. Se vam ne zdi čudno, da domala polovica te mladine ni bila v mladinski organizaciji? Kdo je skrbel za njen politični razvoj kljub njeni pripravljenosti na sodelovanje, ki ga je dokazala z udeležbo in svojimi

uspehi pri delu? Naše podozelske organizacije Zveze komunistov bodo dobile mlade, pri delu in tovariškem sodelovanju prekaljene člane.

Mar ni to praznik zanje in za naše organizacije Zveze komunistov?

Kmečki fantje niso ničesar zamudili...

Prve dni domala ni bilo časa za popoldansko razvedrilo in učenje. Toda, ko so prišle tudi bratske brigade, so se lotili z vso vnamo kulturnega in izobraževalnega dela. Okrajna zadružna zveza jim je poslala traktor in traktorista in 62 brigadirjev je ob popoldnevh

obstopilo traktor. Teorija in praksa. Učili so se motoroznanstva, sedali eden za drugim za volan in vozili. Sprva v krogu, potem pa vse težje in težje. Dvainšestdeset mladih traktoristov je uspešno zaključilo tečaj in kmetijske zadruge so dobile nove moči, ki bodo stregle njihovi zadružni mehanizaciji. Mar se ni marsikomun še le na avtocesti odprla nova možnost? Morda je mnogi med njimi na tihem stremel za tem, da bi šel v industrijo. Zdjaj pa je dobil veselje in bo ostal v kmetijstvu, kajti ne bo več vihtel samo motiko in poganjal vprego. Z avtoceste se vračajo mladi nosilci napredka in kmetijstvu.

Toda ne samo to. Ko so takole vozili ropotajoč stroj okoli barak in na delovišču, so se blizu zbirali vaški fantje in dekli. Tudi v njih se je porodila želja, da bi po njihovih njivah vlekli dvo-

Okrepili so bratstvo in enotnost...

Brez stikov je vsaka ideja o bratstvu in enotnosti le geslo. Večina naših mladih brigadirjev ni bilo nikoli v tesnejših stikih z vrstniki iz naših bratskih republik. Mladi ljudje so zaupljivejši, nimajo predsodkov in neodkritih navad. Zato je mesec dni skupnega dela in življenja s srbskimi in makedonsko brigado stikalo med njimi tople stike. Ob prostem času je zaživelo naselje v skupnem vzuđuju. Skupaj pri jedi, sku-

paj pri igri in športu, skupaj na prireditvah, ob tabornem ognju. Medsebojna pomoč, pesem, šala in veselje, vse to jih je medsebojno spoznalo.

Komandant naselja Marko Borčič je močno pohvalil odnose zlasti celjskih brigadirjev. Povedal je, da je v začetku imel v sebi bojazen, da ne bi prišlo do kakih »incidentov«, toda že po prvih dneh skupnega življenja je ta drobec strahu popolnoma splahnel.

Še kratek pogled nazaj...

Brčko—Banovići. Samac—Sarajevo. Dobo—Banja Luka, avtocesta Zagreb—Beograd, Novi Beograd, gradnja tovarne »Ivo Lola-Ribara«, gradnja hidrocentral, manjših regulacij itd. Vse to so bile velike šole našega socialističnega mladega rodu. Te akcije so dale veliko število zavednih kadrov, za osvobodilnim bojem gotovo največ. Mnogi nekdanji brigadirji dandanes že zavzemajo odločilne položaje, so sredi največje bitke za politično gospodarski in kulturni vzpon naše domovine. Bivše brigadirje srečujemo na političnih naglah, na vodstvih občin, svetov, na izpostavljenih delovnih mestih našega družbenega dogajanja. Le malo je taktih, ki bi se zgubili, kajti zavest in delavnost, ki jo taka skupna akcija utrdi v mladih ljudeh ni zlahka minljiva stvar. Letos na akcijah rastejo nove mlade moči. Brez dvoma jih bomo čez leta videli tam, kjer jih pričakujemo srečati. Mladost na avtocesti je naša jutrišnjica.

Vsak dan po nekajkrat so se zbrali komandanti brigad v naselju »Sutjeska« pred komandantom naselja Markom Borčičem (levo). Naš komandant Franček je skrajni na desni strani.

Telavljje so mi usmeciile življenje

Mi verjameš ali ne, pravi Jože Turnšek iz Gornje vasi pri Preboldu, za pravice delavskega razreda sem se boril, kar sem na svetu. Če mi ne verjameš, poslušaj.

Bilo je pred več kot šestdesetimi leti. V Trbovljah seveda. Bil sem star šest mesecev in mati mi je pozneje povedala, da me je še dojila. Že na predvečer prvega maja se je zbralo mnogo trboveljskih žena. Šle so pred rudniško upravo in postopje avstrijske žandarmerije. Zahtevale so zvišanje plač. Grozile so.

»Zvišajte plače! Sicer naši možje ne pridejo na delo. Na mesto njih bomo prišle me. In takrat vam gorjel...«

Na dan prvega maja so storile isto. Tudi moja mati je šla. Z desnico me je prižemala na prsi, z levico je mahala po zraku in zahtevala, kar so zahtevale druge. »Dajte nam kriha! Pustite nam živeti! Zvišajte plače!«

Navalila je žandarmerija, navalila policija in vojaštvo. Mnogo so jih stlačili v laške zapore. Tri tedne je trajalo zasliševanje. Tudi midva z materjo sva bila tam. Star sem bil komaj šest mesecev! In lahko mi verjameš, da sem bil najmlajši zapornik.

☆

Takrat še nismo poznali organiziranega, socialističnega gibanja. In vendar je bilo že lepo šte-

vilo pravih in borbenih revolucionarjev. Tudi moj oče je bil med njimi.

Bilo je leta 1895. Stanovali smo v podstrežnem stanovanju nad stropne hiše. Zvečer je bilo. V našem stanovanju so se zbrali ljudje, ki so hoteli pozneje sodelovati v prvomajski manifestaciji. Naenkrat pa, mislim, da je bilo že davno po polnoči, se je začutilo močno pozibavanje hiše. Kmalu nato se je porušil dimnik. V kredenci je zvenketala posoda, z mize je padla svetilka. V trenutku so mnogi izgubili prisotnost duha in začeli moliti. Prerokovali so konec sveta. To je kaznen za širjenje socialističnih in komunističnih idej. Vsemogočni bog je prijatelj cesarja in zdaj je prišlo uničenje in pogubljenje »nepokornih« ovčic. Tudi dušni pastirji so tako trdili. Mnogi so jim verjeli in postali odkriti sovražniki socialističnega gibanja.

Takole pripoveduje Turnškov Jože. In med drugim pove tudi o sebi kako besedo.

Še čisto mlad in droban je moral prijeti za kramp in lopato. Od 15. do 18. leta je moral v avstrijsko vojsko. Dezertiral je in hotel pobegniti čez mejo v Svico. Toda blizu meje ga je dobila policija in moral je v zapor. Osem mesecev je prebil v strogi ječi.

Od 24. do 29. leta je delal v preboldski tekstilni tovarni. Ne-koč pa je predpostavljena zmer-

jal njegovega delovnega tovariša, češ, da je štajerski pes. Jože se je postavil zanj; zato pa je dobil delavsko knjižico in moral na cesto.

Kruh si je poiskal v Franciji. Delal je v rudniku. Tam ga je zasulo in mu odtrgalo nogo.

Družino je vzgajal v pravem socialističnem duhu. Njegov sin Sandi je moral že leta 1939 v jugoslovanske zapore. Med okupacijo pa so ga Nemci ustrelili.

Tudi sam je med vojno romal iz zapora v zapor. Vendar se je v njem prelivala odporna trboveljska kri proletarca; tako si je ohranil življenje.

Delo, uspehi, naloge, DELAVSKO IN DRUŽBENO UPRAVLJANJE

Iz ekspozicije preds. Tita v Zvezni ljudski skupščini

V delavskem samoupravljanju doseženi uspehi jasno kažejo, da je dalo to samoupravljanje pobudo in okrepilo ustvarjalno proizvajalcev, ki so dobili zdaj v naši družbi mesto, ki jim gre kot tvorcem vseh ustvarjalnih materialnih vrednot, s tem pa so dobili tudi večje možnosti, da razvijajo proizvodne sile in razširjajo proizvodnjo.

V minulem štiriletнем obdobju smo dosegli velike uspehe v razvoju delavskega samoupravljanja in v sistemu gospodarjenja. Delavski sveti v podjetjih in organih družbenega samoupravljanja razpolagajo zdaj približno s 73 odstotki vrednosti celotnega družbenega proizvoda socialističnega sektorja, kar dokazuje, da se v naši državi v praksi uresničujeta načela neposredne socialistične demokratije.

Delavsko samoupravljanje je vključevalo vsako leto večje število delavcev v upravljanje raznih področij gospodarske dejavnosti v naši državi. Vtem ko je bilo leta 1953 v naših podjetjih 157.874 članov delavskih svetov, je to število ob koncu leta 1957 naraslo na 240.644. V zadnjih treh letih je delavce v delavskih svetih letno povprečno nad 200.000 delavcev. Tudi ženske in mladina postopoma dobivajo čedalje večje število mest v naših delavskih svetih in upravnih odborih.

V minulem štiriletнем obdobju smo napravili velik korak naprej v izgradnji, krepitvi in usposabljanju našega komunalnega sistema. Samoupravljanje delovnega ljudstva v komunah je postalo podlaga in hkrati notranja moč vsega mehanizma upravljanja in državne ureditve naše države. Sam sistem komunalne ureditve se je nadalje razvijal in postal preprostejši, tako da imamo zdaj samo dva krajevna samoupravna člena: občino in okraj.

Samoupravljanje komun - pot do uspehov

Lani v jeseni so bili izvoljeni novi ljudski odbori. Takrat so bili pri občinah prvič izvoljeni tudi zbori proizvajalcev. Čeprav je čas od občinskih volitev do danes sorazmerno kratek, so občinski ljudski odbori v tem času dosegli že lepe uspehe zlasti na področju izvajanja nalog v zvezi s perspektivnimi načrti razvoja občine in letnimi družbenimi načrti, ki so usmerjeni predvsem za izboljšanje družbenega standarda.

Da bi naše bralce podrobneje seznanili z delom in uspehi nekaterih ljudskih odborov v našem okraju, je uredništvo Celjskega tednika zaprosilo predsednika nekaterih občin, da odgovorijo na tale tri vprašanja:

1. Kako dela v jeseni izvoljeni občinski ljudski odbor in katerim nalogam bo moral posvetiti letos največ pozornosti?
2. Ali se že kažejo začetni uspehi zborov proizvajalcev, kakšne naloge rešuje in kaj zavira njegovo še uspešnejše delo?
3. Kaj bo letos napravil občinski ljudski odbor, kar bo najbolj vplivalo na izboljšanje družbenega standarda volivcev v občini?

PREDSEDNIK KONJIŠKE OBČINE, TOV. ADOLF SUC:

Posebno skrb organom delavskega in družbenega upravljanja

1. V občinski odbor je prišlo več delavcev — neposrednih proizvajalcev iz vseh panog gospodarstva. Tak sestav odbora in uvedba zborov proizvajalcev omogočata kvalitetnejše delo in temeljitejšo obravnavanje gospodarsko-političnih vprašanj, ki zadevajo našega delovnega človeka v borbi za dvig življenjske ravni. Odborniki, zlasti oni iz zborov proizvajalcev, niso samo zastopniki svojega delovnega kolektiva, temveč so kolektivno odgovorni za vso gospodarsko problematiko občine.

Novi odbor čaka odgovorne naloge na področju komunalnega gospodarstva. Smatram, da bo moral novi odbor posvetiti največ pozornosti prav komunalnemu gospodarstvu, kakor tudi temu, da postanejo naši organi družbenega upravljanja dobri gospodarji s premoženjem in sredstvi, ki so jim dani na razpolago. Tu gre predvsem za odpravo pomanjkljivosti po pismu CK ZKJ. Odbor bo moral stalno spremljati izvedbo zastavljenih nalog po perspektivnem in letnem planu, usmerjati tarifno politiko in skrbeti za vso družbeno kontrolo nad gospodarstvom v občini. Posebno skrb bo občina posvetila organom delavskega in družbenega upravljanja, da se usposobijo za dobre gospodarje ter odpravljajo stitihjo in apolitichnost kot družbeno zlo. Sredstva so sedaj v rokah teh organov in od njih je odvisen nadaljnji napredek kolektivov in občinske skupnosti. Le s skupnimi napori in s sodelovanjem lahko dosežemo dobre uspehe.

2. Začetni uspehi zborov proizvajalcev se kažejo v urejanju tarifne politike, politike investiranja in urejanja de-

lovnih razmerij. Za uspešnejše delo zborov je potreben predvsem dober kader, ki je gospodarsko razgledan — strokovno sposoben in politično prebran, ki je v stanju pripraviti gospodarske analize z določenega področja, o katerih naj sklepa in odloča zbor proizvajalcev. Tu mislim predvsem na kader pri upravnih organih, kakor tudi v gospodarskih organizacijah in ustanovah.

3. Na dvig standarda bodo vplivali novi prijemi v kmetijstvu — kooperacija, zasajevanje novih kultur hmelja, jagodičevja, predvidena melioracijska dela itd. Ti ukrepi bodo sicer šele pozneje vplivali na dvig standarda, vendar bo s samimi deli dana možnost zaslužka. Prav tako bo povečana gradbena dejavnost vplivala na življenjsko raven. Pri neposrednih proizvajalcih so sedaj znano večja sredstva, s katerimi bodo razpolagali delovni kolektivi in jih razporejali po svoji uvidevnosti. Tudi to se bo odražalo v dvigu življenjske ravni. K temu je vredno omeniti še politiko nagrajevanja in kar je osnovno, da bo stimulacija nagrajevanja pozitivno vplivala na produktivnost dela kot rezultat sproščenosti in večjih pravic delovnih kolektivov in drugih organov družbenega upravljanja.

Skrb za delovnega človeka v žalski občini

Delavski sveti gospodarskih organizacij v žalski občini se čedalje bolj prizadevajo nuditi in ustvariti znošnejše delovne pogoje svojim delavcem in uslužbencom. Omogočiti čim večjemu številu zaposlenih, da bodo lahko izkoristili svoj letni oddih izven delovnega kraja, snovanje delavskih kuhinj z izdatnimi obroki, ustanavljanje uslužnostnih obratov za razbremenitev delovne žene, skrb za varnost in higieno posameznih delovnih mest itd., vse to so pogoji, ki bodo omogočili tudi dvig storilnosti dela.

Nekatere gospodarske organizacije, predvsem kmetijska gospodarstva, imajo dobro urejene delavske menze, v katerih prejema zaposleni izdatne obroke hrane po primernih cenah. Take kuhinje imajo n. pr. v Vrbju, v Zovneku, Sempetru, v Tovarni nogavic na Polzeli in še drugod. Te dni pa je tekstilna tovarna Juteks v Zalcu odprla svojo obratno delavsko kuhinjo. Z otvoritvijo kuhinje, ki bo za delavstvo te tovarne velikega pomena, so počastili volitve delavskega sveta dne 19. aprila. Ne bi bilo pa pravilno, če bi morala Tekstilna tovarna v Sempetru zaradi trenutnih finančnih težav ukinuti svojo delavsko menzo.

Tovarna nogavic na Polzeli je s skromnimi sredstvi uredila javno pralnico, ki že posluje v velikem zadovoljstvu zaposlenih žena. Dokler ne bo tamkajšnja kmetijska zadruga morda sama odprla pralnice za vaške potrebe, bo tovarniška pralnica na uslugo tudi osta-

PREDSEDNIK CELJSKE OBČINE, TOV. SVETEK ANDREJ

Uspehi ne bodo izostali

1. — Novoizvoljeni občinski ljudski odbor je na prvih sejah posvetil največ pozornosti organizaciji obeh zborov, izvolitvi svetov in komisij, kakor tudi sprejemu občinskega statuta. Vse to je terjalo precej časa in temeljitih priprav. Glavno delo, ki je trenutno pred obema zboroma, je sprejetje družbenega plana in proračuna. Na predlogu družbenega sveta so delali vsi sveti in razne komisije. Odborniki občinskega ljudskega odbora so na raznih posvetih sodelovali in pripomogli, da predlog družbenega plana predstavlja skupno in dobro pretehtano zamisel dela in razvoja občine.

Smatram, da bo prvenstvena naloga občinskega ljudskega odbora ustvariti pogoje, ki bodo zagotovili realizacijo sprejetega družbenega plana. V tem družbenem planu so jasno nakazani delovni načrti iz vseh področij dejavnosti gospodarskih organizacij, zavodov, ustanov in posameznikov.

Prepričan sem, da bomo z izpolnitvijo zadanih nalog v veliki meri uspeli gospodarski, kulturni ter komunalni razvoj in znatno izboljšali razmere v naši občini.

2. — Prekratka doba nas toči od iz-

PREDSEDNIK LAŠKE OBČINE, STANE BRINAR:

REŠEVANJE PROBLEMOV NI LAHKO

1. V dosedanem delu se je večina odbornikov že dosegla dobro izkazala. Mnogo jih dela še v svetih in drugih komisijah in so že precej posegli v problematiko občine. Reševanje problemov ni tako lahko, ker jih je precej, sredstva pa zelo skromna in se je težko odločiti, kaj je najbolj nujno in najbolj potrebno.

Z razumevanjem in dobro voljo se bodo ukrepi ljudskega odbora poznali in življenju in gospodarstvu občine. V prvi vrsti bo nujno premagati miselnost, da je odbornik zastopnik svoje vasi v ljudskem odboru. Ta težnja in miselnost dela mnogo težav, ker pač nekateri zagovarjajo svoje lokalne krajevne potrebe. Ne vidijo celotne občine ter prav zaradi tega zagovarjajo svoje težnje. Izgovor, da so takšne želje volivcev, ni opravičilo. Volivcem in občanom je

volitve zbor proizvajalcev pa do danes, da bi lahko kaj več konkretnega zapisal o uspehih tega organa. S svojimi sklepi pa je že posegel v gospodarsko življenje in se že kažejo prvi uspehi. Pred kratkim je zbor proizvajalcev sprejel program dela, kar bo pozitivno vplivalo na razvoj in dejavnost gospodarskih organizacij na področju občine.

Zbor proizvajalcev bo posvečal vso pozornost stanovanjski izgradnji, problemom industrije, gradbeništva, obrti, trgovini, komunalnim problemom mesta, vprašanju cen, urejenosti tržišča, delavskemu upravljanju, nagrajevanju itd. Se uspešnejše delo zbor proizvajalcev trenutno ovira pomanjkanje kadra v aparatu ljudskega odbora, ki

PREDSEDNIK OBČINE KOZJJE, TOV. JOŽKO LOJEN:

Kozjansko ima specifične pogoje

1. Naloge, ki se postavljajo pred naš občinski ljudski odbor v tekočem letu in vsej mandatni dobi so velike, še prav z ozirom na specifične pogoje Kozjanskega. V letošnjem letu pa bo občinski ljudski odbor, kot njegovi kolegijški organi usmeril svoje delo in posvetil največ pozornosti kmetijstvu, komunalni dejavnosti, zdravstvu in prosveti. Z družbenim planom občine l. 1958 se predvsem na področju kmetijstva postavljajo velike naloge, katere bomo uspešno reševali preko kmetijskih zadrug. Zato bo organizacijska in vsestranska utrditev zadrug prvenstvenega pomena.

Na področju komunalne dejavnosti se poleg mnogo manjših nalog predvideva gradnja vodovoda v Podsredi, elektrifikacija nekaterih zaselkov in vasi, ureditev nekaterih cest, pokopališč itd. Pri tej dejavnosti bodo morali predvsem krajevni odbori odigrati pomembno vlogo. Sredstva, namenjena za komunalno, kot cestni sklad, bodo razdeljena po krajevnih odborih, kar bo pospesilo akcije za prostovoljno delo, posebno pri urejanju občinskih cest.

Občinski ljudski odbor bo poskrbel za čim boljše zdravstveno in prosvetno dejavnost. Letos bosta urejeni zdravstveni postaji v Kozjem in Bistrici. Letos bo urejeno tudi šolsko poslopje v Podsredi

bi pripravil in posredoval ves material, analize in študije, ki so nujno potrebne pri sprejemanju sklepov.

3. — Prepričan sem, da smo si v tem vsi občani edini, da postavimo na prvo mesto dogotivitev že začetih stanovanj, in to v letošnjem letu. Pričeti čimprej z množično gradnjo manjših, cenenih ali še vedno primernih stanovanj. Na drugo mesto postavljeno izboljšanje celjskega tržišča.

Ob sodelovanju vseh zainteresiranih poskrbeti, da bo celjsko tržišče bogato založeno po kvantiteti in kvaliteti.

Vso pozornost moramo v tem letu posvetiti izgradnji pekarnarne in mlekarne. To sta dva, za Celje težka problema. Z gradnjo pekarnarne, kakor tudi mlekarne bomo v kratkem času pričeli.

To so izmed mnogih vprašanj in nalog najbolj aktualni in za družbeni standard važni problemi, s katerimi se trenutno najbolj ukvarjamo. Uspehi ne bodo izostali.

in pripravljeno vse potrebno za gradnjo nove šole v Lešicnem.

2. Iz dosedanega dela se je pokazalo, da bo zbor proizvajalcev uspešno reševal naloge. Vsekakor so se pokazali začetni uspehi. Morda so ti uspehi pri nas nekoliko manjši in manj vidni zaradi gospodarske nerazvitosti občine. V glavnem so v zboru proizvajalcev pri nas zastopane kmetijske zadruge, kar je gotovo pogoj za uspešno izvajanje nalog na področju kmetijstva. K uspešnemu delu zbor proizvajalcev pa bo tudi prispeval seminar za vodilne funkcionarje zborov proizvajalcev.

3. Glede izboljšanja družbenega standarda občanov bo občinski ljudski odbor ukrenil vse potrebno za izvršitev nalog, nakazanih z družbenim planom, tako na področju stanovanjske izgradnje, ureditve potrebne trgovine, razširitve uslužnostne obrtne dejavnosti ter ureditve nekaterih komunalnih naprav. Razpoložljivi stanovanjski sklad bo deloma uporabljen za ureditev osemletnih šol, večina tega pa za zgraditev in ureditev stanovanj. Ker bodo kmetijske zadruge iz svojega poslovanja izključile vse nekmetijske dejavnosti, med temi potrebno trgovino, bo občinski ljudski odbor ukrenil vse potrebno za dobro organizacijo potrebnih trgovin splošno družbenega sektorja in za formiranje potrebnih svetov.

treba dati širši vpogled v potrebe in želje vseh občanov. Od tega je v okviru možnosti napraviti najbolj potrebno.

Tudi odgovornosti za sklepe se bo treba bolj zavestni, jih pravilno tolmačiti ter z njimi priti pred volivce.

2. Zbor proizvajalcev se še ni popolnoma življen in našel vsebinsko svojega dela. Bo pa v zvezi z gospodarskim razvojem občine moral bolj posesti in reševanje teh problemov. Sestav zbor proizvajalcev je dober. V njem so zastopane vse panoge gospodarstva. Podani so vsi pogoji, da bo tudi to steklo.

Zalcu so podjetja, ki sama ne bi mogla zgraditi kaj takega. Če pa bi vsako od sedmih žalskih gospodarskih organizacij in občinski ljudski odbor prispevalo vsaj po 80 do 100 tisoč dinarjev, bi javno pralnico prav gotovo lahko v kratkem času ustanovili. To bi vsi prebivalci in tudi delovni kolektivi podprli, saj bi bila v nemalo pomoč zaposlenim ženam in mnogim samcem.

»ZDAJ NI VEČ ČLOVEKA V JUGOSLAVIJI, KI BI LAHKO REKEL, DA NE NOSI SOODGOVORNOSTI ZA STANJE STVARI V DEŽELI. ODGOVORNOST NOSIMO PRAV VSI OD ZVEZNE SKUPŠČINE IN ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA PREK OBČINSKEGA ODBORNIKA IN ČLANA DELAVSKEGA SVETA PA DO DRŽAVLJANA, KI NA SESTANKU VOLIVCEV LAHKO ODLOČA O POSAMEZNIH STVAREH IN VRŠI KONTROLO NAD DELOM DRUŽBENIH ORGANOV V KOMUNI IN TOVARNI. VSAKDO NOSI DEL ODGOVORNOSTI, DEL ZASLUG ZA USPEHE IN DEL KRIVDE ZA NEUSPEHE. PRI NAS NI VLAĐAJOČIH IN VLADANIH, KAJTI VSI SO V POLOŽAJU, DA LAHKO ODLOČAJU, ČE TO ŽELE IN HOČEJO.« ED. KARDELJ

načrti, perspektive... SE VEDNO BOLJ IN BOLJ UVELJAVLJA

Izpostava ljudske oblasti v osrčju planinskih gozdov

(Obisk v Zavodnji nad Šoštanjem)

V ostrih serpentinah se dviga še nedograjena cesta od Šoštanja do Črne na Koroškem čez planinski masiv. Tostan previsa pod Sentvidom se je v soncu kopala vasica Zavodnje, od Uršlje gore pa je veter včasih prinesel s sabo vonj po snegu, ki še na debelo pokriva njeno kapo. V šoli, kjer so ravno cepili otroke proti kozam in davici, so nas poslali še naprej od vasi, kajti iskali smo predsednika krajevnega odbora — izpostave ljudske oblasti v tem goratem gozdnem območju.

Medved Vinko je ravno snažil svojo lovsko puško pred hišo, ki leži skrita pod cesto v globeli. Našega obiskva se pač ni nadejal, saj tja gor malokdo zajde.

Pa vendar. Glas o njihovih uspehih je prišel dalj, kot si oni mislijo. No in o tem smo se pogovarjali, ko je sonce prav prijetno grelo skozi steklo verande.

— Krajevni odbor, je pravil predsednik Medved, dela že dobra štiri leta. Tudi po zadnjih volitvah smo ostali večinoma stari odborniki v njem. Odbor ima sedem članov in se sestaja po potrebi. No, če že hočete vedeti o naših uspehih, bi na prvo mesto postavil skrb za obnovitev in vzdrževanje krajevnih cest. S pomočjo občine, ki nam je lani dala 300.000 dinarjev in s samoprispevki domačinov smo lani obnovili 18 km teh cest. Samoprispevek je predvsem v tem, da se je vsak delazmožen občan zavezal delati en dan, vsak imetnik vprežne živine pa je prispeval en dan voženj. Obljube so z dobrimi tremi četrtinami že izpolnjene. V bodoče nameravamo nadaljevati ureditev teh cest. Ko bo akcija končana, bomo imeli 32 km obnovljenih krajevnih cest in poti. Velika naloga, ki smo jo vzeli na svoja pleča, je tudi gradnja prosvet-

Vinko Medved je ravno čistil svojo puško, ko smo prišli...

z odborniki krajevnega odbora in organizacijo Zveze borcev. Najpogosteje se pomenimo o vseh stvarih, kadar pač pridemo skupaj, kajti razdalje so tu ogromne in bi pretok več dni, preden bi vse te ljudi lahko obvestili o sestankih.

Nekam svojevrstno se sliši, toda tu gori v teh hribih veliko manj, da so tu lovci najbolj koristni politični delavci. Lovci, ki se »potepajo« po hostah, najpogosteje pridejo do osamljenih kmetij

Na vasi, pravijo prebivalci pogorja pod Sentvidom naselju nekaterih strnjelih hiš — Zavodnji. Marof za šolo bo letos preurejen v kulturni dom.

nega doma. Za to bomo adaptirali nekdanji marof pri šoli. Letos mislimo dograditi dvorano in oder, v prihodnjem letu pa tudi gornje prostore. Tako se bo tudi prosvetno življenje v naših hribih razvilo. Doslej to ni bilo mogoče, saj še za sestanek nimamo prostorov. Kmetje so za dom prispevali že nad 50 m lesa, občina pa bo dala tudi nekaj materiala.

Pogovor se je sukal tudi o drugih nalozah. Pripovedoval je o delu krajevnega odbora Socialistične zveze, ki jo vodi kmet Stane Kogeljšek. Ta organizacija dobro dela. Zadnje volitve so dokaz za to. Volišče v Sentvidu, do katerega so imeli nekateri volivci tudi po več ur hoda, je zabeležilo stoddotno udeležbo, volišče v Zavodnji pa nekaj manj. Včasih Socialistična zveza razpravlja o raznih vprašanih skupaj

in se pogovarja z ljudmi o marsičem, pa tudi o zverjadi, ki dela škodo pičlim posevkom. Tako so lovci obenem aktivisti, kurirji, svetovalci in zaželeni gostje. Tu zgoraj je vsak obisk dobrodošel. Električne še ni povsod, časopisi prihajajo z velikimi zamudami, radio aparatov ni, zato pomeni vsak obisk tudi koš novic.

Vrnili smo se potem po cesti »na vasa«. »Na vasi« — tako pravijo vsi okoliški kmetje naselju v Zavodnji, ki je edino strnjeno naselje v tem ogromnem prostoru, kjer živijo ljudje ločeni drug od drugega tudi po več ur hoda. Med njimi so prostrane hoste, razsežni pašniki in na redkih prisojnih rebrih samevajo kmetije, kot gnezda sivopisanih kraguljev.

V teh višinah so se ustavljale brigade, kadar jih je boj potisnil iz nižjih kra-

V planinskih predelih moderno kmetovanje še ni doseglo večjih uspehov. Tu gori so celo konji redkost, kaj šele traktor. Sicer pa poljedelstvo ni njihova poglavitna panoga. Les in živinoreja, to je področje, na katerem bodo v bodočnosti razvijali svoj standard. Samotne kmetije nad Zavodnjo nudijo še vedno idilično sliko, ki pa ni vedno najbolj idilična za kmete same. Veliko truda in znoja terja od njih...

„Naša delovna sila je zlato“

PRAVIJO V TOVARNI LESNE GALANTERIJE V RIMSKIH TOPLICAH

O Tovarni lesne galanterije v Rimskih Toplicah je bilo pri nas še malo povedanega. Menda jo bolj kot naša republika poznajo tuje dežele, predvsem Anglija in Amerika, kamor gre 94% njihove proizvodnje. Največ izdelujejo strožne artikule — ležalne stole, vrtnete fotele, obešalnike, noge za pohištvo, dele za kosilne stroje itd. Sicer imajo registriranih 2400 različnih artiklov, izdelujejo pa jih 300 do 400. Pri proizvodnji se lahko ravnamo po povpraševanju, saj imajo take stroje, da lahko v 2 urah preusmerijo proizvodnjo. Storitost dvigajo iz leta v leto (lani so jo dvignili za 7,9%).

Letošnji plan za prvo četrtletje so izpolnili 98 odstotno — 2% sta izpadla na račun novih artiklov, zato pa bodo polletni plan verjetno še presegli. Kako lahko svoje kvalitetne proizvode hitro vnovičijo, je dokaz to, da so vse pogodbe že za leto 1959 zaključili.

TAKA DELOVNA SILA JE RES — ZLATO

Podjetje ima 125 zaposlenih delavcev in komaj 6 uslužbencev. Delavski svet — 13 članov ga sestavlja — in sindikat delata z roko v roki. V sindikatu so 100 odstotno vključeni vsi delavci. Sestanke, na katerih rešujejo probleme podjetja vzmemo tako resno, da izostanek upraviči samo težka bolezen. Sindikat daje pobudo DS in nakazuje probleme prav tako pa tudi DS prenaša na sindikat naloge, ki niso v njegovi kompetenci. Vodja podjetja in ostali ljudje v pisarni znajo ceniti svoje delavce, ki so tako skromni, zraven pa tako prizadevani borci za uspešno izpolnjevanje proizvodnih nalog. »Mi se zelo razumemo« — pravijo eni kot drugi. Družina so, ki se na sestanku pokara in pohvali — samo na skupnem sestanku, nikoli v pisarni, nikoli za hrbtom. Povsem razumljivo je, da včasih kak član kolektiva zagreši tudi napako. V takim primeru se ne bo opravičeval v pisarni, pri direktorju, ampak na sestanku DS ali na sindikalnem sestanku. Že dolgo prakticirajo, da se samo na skupnem sestanku, pred celotnim kolektivom kritizira, predlaga, opravičuje. Tudi direktor, če ga kdaj slučajno »polomi«, se opraviči pred celotnim kolektivom in popravi svojo napako ali zmoto.

Najbolj pohvalno pri kolektivu Tovarne lesne galanterije pa je dejstvo, da se delavci tako živo zanimajo za proizvodne uspehe podjetja in da znajo v silo tudi samoiniciativno ukrepati. V obratnih prostorih imajo pregled, kdaj odhajajo ladje iz Reke in do katerega roka mora biti izgotovljeno in natovorjeno to ali ono blago. Dostikrat se primeri, da artiklov ne morejo zgotoviti do postavljenega roka, ker jih je morda preusmeritev proizvodnje nekoliko zadržala. Brez kakršnegakoli priganjanja, brez opominov direktorja jim resno in zaskrbljeno oko uhaja k sporedu plovbe. Datum je rdeče podčrtan. »Tovor mora biti na vsak način ta dan na Reki«, priganjajo glasne misli delavčev roko. Delavci se zbrero in sami odredijo tretjo izmeno. Potem znajo delati tudi vso noč, tudi dve, tri, dokler ni tovor pripravljen.

Delavci dostikrat tudi sami pridejo na misel, kje bi podjetju lahko kaj prihranili.

je v kraljestvo šumečih gozdov. Tu se borci niso mogli porazdeliti po hišah. Tu je bila ena sama kmetija zatočišče stotinam borcev. Človek ima v tej tišini vtis, da se bo vsak čas na parobku temnega smrekovega gozda pojavila partizanska kolona...

Toda globoko spodaj v dolini se sredi zelenja dviga kvišku bel meglenski dim. To je dim nad hladilnim stolpom šoštanske termoelektrarne. Drugače pa je tod vse neizpremenjeno. Je res? Da, toda samo na videz. Če pa pogledamo v hoste, je tam precej drugače. Zadruga je oskrbela mnoge kmete s sodobnejšim sredstvi za spravilo lesa, ki je pravzaprav edini zaslužek teh ljudi. Morda bo kmalu prišla na vrsto glavna cesta, ki od Sentvida naprej ni prevozna za težke automobile. Bržčas bo čez nekaj let na obronkih gozdov več dobre živine? Tudi drobnice je bilo več. Da, tu je čisto drugače, kot v dolini in vendar je tudi tu čutiti precej naprednega duha.

Nekaj desetih kilometrov v zračni črti tja čez Goro Oljko pogled nasluti ravnino Savinjske doline, njene strnjene vasi, razpete žičnice. Ne tako daleč. Čisto ob vznožju, kjer se cesta začne vzpenjati v strmine, že tam smo videli žičnico. Naprednejše kmetijstvo se je zapirilo v bregove in začelja osvajati višine.

PRIHRANKI GREDO V STOTISOČE

»Tovariš direktor, take artikle nam preskrbi, da bomo lahko porabili tele odpadke!« Take pripombe se slišijo čisto v obratnih delavnicah. Potem se z direktorjem vred zamislijo. Včasih pa se zamisli tudi posamezen delavec in tuhta, dokler ne pride na dan z rešitvijo. Janku Putrihu na primer ni šlo v račun, da pri kosu lesa za obešalnike ostane odpadek samo za eno daljšo nogo za pohištvo. Saj bi vendar lahko iz tega kosa dobil obešalnik in dve krajši nogi! Zarerega obraza je svoj predlog prenesel do direktorja in ostale tovariše. Seveda — poizkus se je obnesel. Le zakaj nismo že prej prišli na to misel! Prihranek na materialu vendar gre v stotisoče — so pokazale številke ob koncu meseca.

Skoro malce ljubosoumni so bili prizadevni delavci, ko je nekoga dne tudi njihov direktor prišel na koristno idejo, da so stroj za izrezavanje hlačnih spon pri obešalnikih predelali. Pri tem stroju je prej delalo 10 kvalificiranih delavcev, po preureditvi (ki niti ni bila komplikirana) pa zdaj lahko z istim učinkom dela ena sama nekvalificirana delavka. »Le zakaj nismo to sami delavci »ogruntali« — so dejali, pol za šalo, pol zares...

LETA 1954 ZADNJA REKLAMACIJA

Reklamacije preveč stanejo — pravijo v podjetju — zato ne smemo dati povoda zanje. Sicer pa reklamacij skoro res ne poznajo. Leta 1954 se spomnijo, da se je zadnjikrat našlo neko podjetje, ki s kvaliteto ni bil zadovoljno. Delavci želijo, da bi bila to res zadnja reklamacija. Sami znajo zelo ostro in kritično ocenjevati kvaliteto. Za »dobro« ni kriterija — pravijo — za »slabo« pa imamo stroge sodnike! In najstrožji sodnik so delavci sami, njihov delavski svet, ki se tako živo zanima za proizvodne naloge. Se bolj kvalitetna pa bo proiz-

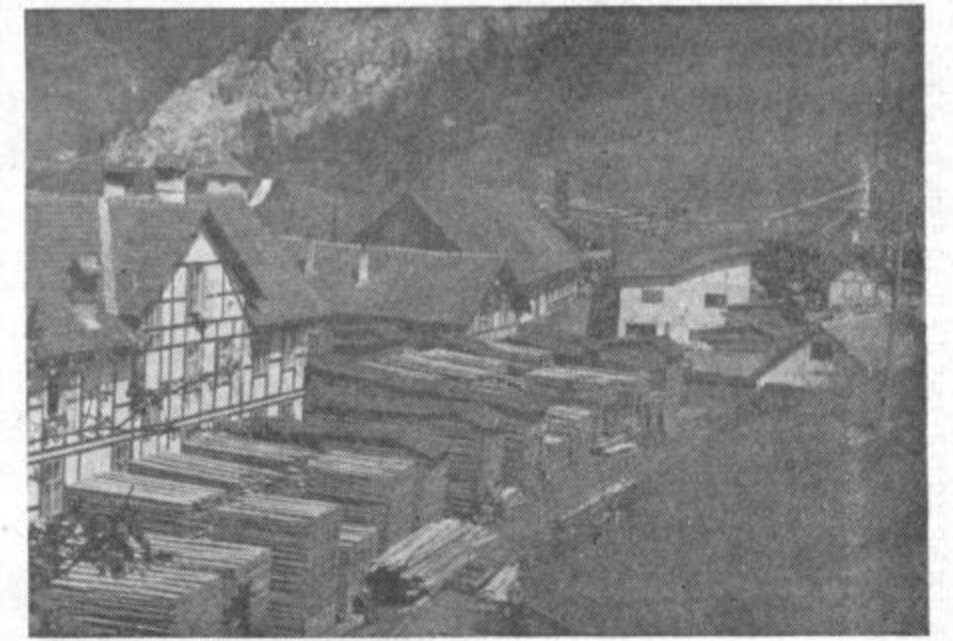
Res podjetje vse do danes ni dobilo nikakih investicij. Dobičke ima lepe, večmilijonske — lahko bi delili tudi 12 izrednih plač pa jih niso. Leta 1954 so delavci dobili 2 plači več, ves ostali dobiček pa so porabili za nakup strojev.

VPLIV KOLEKTIVA NA OKOLICO IN OBRATNO

Zelo všeč nam je bila pripomba direktorja Podnebska, ko je dejal: »Ne pišite samo o nas, ne poudarjajte samo naših uspehov, pišite tudi o ostalih naših kolektivih, društvih, organizacijah, ki prav tako delajo za gospodarski in kulturni procvit Rimskih Toplic.«

Z vsemi društvi in organizacijami dela kolektiv zelo vzajemno, saj znajo ceniti vrednost — pa tudi potrebo — posameznih organizacij. Kolektiv Tovarne lesne galanterije je zelo ponosen, če more organizacijam pomagati tudi v materialnem pogledu (knjižnici podarilo kakšen meter drv, kulturno-prosvetnemu društvu »Anton Aškerc« v katerega so večinoma vsi vključeni — poceni napravijo to ali ono opremo itd.). Vsa mladina je vključena pri Partizanu, prav tako pa večji del tudi vsi njihovi delavci. TD Partizan v Rimskih Toplicah je eno najboljših društev v celjskem okraju. Imajo tudi lepo igrišče, katerega je udarniško gradilo staro in mlado. Knjižnica zelo dobro dela in ima preko 1000 knjig. Tudi z mladino se Rimske Toplice lahko pohvalijo, saj je domala vzpodbudnik in iniciator vsega kulturno-prosvetnega dela na vasi. Mladina ima tudi svoj pevski zbor, dramatsko skupino, šahiste, strelsko družino. Mladi zadržniki se sicer v svojem delu še precej iščejo, vendar kažejo dovolj prizadevnosti za pospeševanje kmetijske proizvodnje. Zelo aktivno je tudi Planinsko društvo, ki si ureja idealno gorsko postojanko na Kopitniku.

Roke delovnega kolektiva tovarne se-

vodnja takrat, ko si bodo uredili svoje obratne prostore, ki predstavljajo danes za podjetje resen problem.

NAMESTO DELITVE DOBIČKA — NOVE STROJE

Podjetje poseduje najmodernejše stroje. Delavci jih cenijo in negujejo, ker čutijo, da so ti stroji zares njihovi, saj bi skoro lahko dejali, da so si jih »od ust pritrkali«. Ko so jih pred leti montirali, jim je bilo rečeno: to so vaši stroji, iz vaših plač, pazite nanje!

gajo prav za prav v vsa delovna področja Rimskih Toplic. Tako so njihovi ljudje udarniško delali pri gradnji ceste, mostov in pri elektrifikaciji. Tovarna se tudi zelo zavzema za elektrifikacijo pasivnega kraja Lokavca. V delu so že načrti in predračun. Močan pobudnik vsakovrstne dejavnosti pa je tudi Socialistična zveza, v katero so 100-odstotno včlanjeni tovarniški delavci.

Složno delo vseh množičnih organizacij, društev in podjetij letoviščarskega kraja Rimskim Toplicam gotovo prinaša zadovoljstvo.

Avtomehanična delavnica
Anton Gajšek
Celje, Mariborska cesta 5
Telefon 22-81
čestita delovnemu ljudstvu in svojim strankam k prazniku dela!

KAM V PRVOMAJSKIH DNEH?
V GOSTILNO ČULK na Lavi
kjer boste postreženi s pristnimi vini in dobrih jedilih.
ČESTITAMO K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU!

Kleparstvo, vodovodne instalacije, strelovodne naprave
Franja Dolžan
CELJE
čestita svojim cenjenim strankam in delovnim ljudem k prazniku dela!

Trgovsko podjetje
„VINO“
Šmartno ob Paki
išče BLAGAJNIČARSKO-FAK-TURISTKO.
Nastop najpozneje 1. 6. 1958

Upravljalci dvestotih hektarjev na Kmetijskem gospodarstvu v Arji vasi

Predsednik delavskega sveta na posestvu v Arji vasi Karl Golovšek

sednikom delavskega sveta tov. Karlom Golovškom sem zvedel marsikaj, kar potrjuje, da tudi v kmetijski stroki delavsko upravljanje ni daleč za upravljanjem v drugih panogah gospodarstva.

TESNO SODELOVANJE MED UPRAVO IN DELAVSKIM SVETOM...

To je osnova vseh naših uspehov, mi je povedal tov. Golovšek, ko sva se malo potepala po dvorišču in okoli gospodarskih poslopij. Predsednik Golovšek je zanimiv človek. Njegov obraz je zagorel od sonca, saj je ves ljubi dan v hmeljiščih. Na posestvu odgovarja za hmeljarsko plat, se pravi za najbolj zahtevno in najbolj donosno panogo. V Arji vasi je šele nekaj let. Štirinajst let je delal v lbojskem rudniku, potem pa se je odločil za kmetijstvo. V Mariboru je končal kmetijsko šolo. Pravi, da se mu delo v rudniku sicer ni priskutilo, toda za kmetijstvo je imel že od nekaj veselje.

O delavskem upravljanju je takođe govoril:

Prepričan sem, da je delavsko upravljanje na našem posestvu dobro odigralo svojo vlogo. Povezanost z upravo gospodarstva je zelo tesna. V delavskem svetu so ljudje, ki imajo dosti volje, zlasti pa veselje do kmetijskega dela. Pri nas so ljudje, ki včasih niso bili kmetje. So iz Primorske, iz Hrvaškega Zagorja, pa tudi domačini. Stalnih delavcev je 54. Delavski svet je imel lani 7 rednih in 4 izredne seje. Seveda se naši sestanki včasih razlikujejo od onih v industriji, čeprav v bistvu ne. Na sestankih smo sklepali o tekočih proizvodnih nalogah, ki jih v kmetijstvu narekujejo svojevrstni pogoji in način dela. Seveda smo razpravljali tudi o vseh drugih stvareh, tako o investicijah, o raznih izboljšavah, o prodajah, finančnih vprašanjih, odnosih v podjetjih, o načinu nagrajevanja itd. Naj si tolmači mojo izjavo kakor kdo hoče, povedati moram, da so naši uspehi, tako v gospodarstvu in v upravljanju posestva zelo dobri, predvsem zato, ker imamo sposobnega direktorja, s katerim se je lahko pomeniti.

Tako predsednik delavskega sveta, ki je na dan mojega obiska še vedno izvrševal svojo funkcijo, kajti pred dnevi so izvolili nov delavski svet, ki se pa še ni sestel.

V NEKAJ LETIH BOMO V ARJI VASI DOSEGLI TISTO, KAR SI ZELIMO...

Ko sem pozneje govoril z direktorjem Hrušovarjem in ga vprašal kako je on zadovoljen z delavskim upravljanjem v podjetju, sem se o harmoniji sodelovanja znova prepričal.

»Ne vem, kaj so naši ljudje povedali o meni, je dejal, toda jaz moram pohvaliti naše ljudi, zlasti pa še delavski svet, ki je res zadovoljivo in z uspehom izvrševal svoje dolžnosti.«

Potem je tovariš Hrušovar govoril o gospodarskih nalogah. Povedal je, da posestvo vedno hitreje dobiva poteze pravega sodobnega socialističnega kmetijskega obrata. V zadnjih letih smo marsikaj dosegli. Predvsem je važno to, da smo uspeli vpeljati le dve proizvodni panogi — hmeljarstvo in živinorejo. Živinoreja je hmeljarstvu potrebna, z dohodki iz hmeljarstva pa bomo še morali nekaj časa »dotirati« živinorejo, dokler ne bo tudi ta postala visoko rentabilna. Pod hmeljem imamo zdaj 29 ha zemlje, radi pa bi te površine spravili na 30 do 35 ha. Živine je danes okoli 130 glav, toda v bodočih letih bi jo imeli do 180 glav. Zato zdaj pridno urejemo pašnike po modernem načinu, skrbeti pa bomo morali, da se posledica slabe skrbi za živino v preteklosti izboljša, kajti s povprečno molznostjo 2400 litrov mleka od krave ne moremo biti zadovoljni.

Poleg teh dveh intenzivnih kmetijskih panog bomo v kratkem posadili na 6 hektarjih sadno drevje. To bo bolj za domačo porabo. Doslej smo imeli drevesa razmetana po najraličnejših parcelah in se oskrba skoraj ni izplačala.

Zelo všeč mi je tudi, da je delavski svet pametno obravnaval vprašanje deputata. Doslej so imeli ljudje majhne ohišnice. Vsak se je pehal na svoji parceli, pridelal malo in včasih celo zapostavljal delo na skupnih površinah, ker ga je skrbel pridelek na ohišnici. Zdaj bomo raje na enem hektarju posadili krompir, ga obdelali strojno, saj je vendar smešno, da bi ob toliki mehanizaciji brkljali z motikami. Zaračunali bomo le gorivo in seme, ostalo pa bomo opravili prostovoljno. Tako bo vsak imel več mnogo cenejšega krompirja.

O nagrajevanju delavcev je takođe povedal:

»Mi premij nimamo. Pač pa razdelujemo dobičke in izkupičke ob prodaji hmelja. Vsi stalni delavci so v to nagrajevanje vključeni, z njimi pa tudi sezonski, ki so na leto pri nas nad šest mesecev. Dobiček delimo na osnovi točkovanja in plačne osnove. Točkujemo disciplino, pridnost pri delu in varčnost z materialom, semeni, orodjem itd. V lanskem letu smo razdelili po prodaji hmelja okoli milijon in 12.000 dinarjev. Povprečno je na enega člana prišlo 18 tisočakov.«

Govoril je še o načrtih, ki jih imajo. O tem kako bodo v Arji vasi uredili razvoj.

poljedelski center, na Grmovju in v Pirešici pa živinorejskega. Povedal je, da bodo letos zgradili stanovanjsko stavbo za sezonske delavce, poleg nje pa tudi prostor, ki bo za remizo strojev in stanovanje obiralcev hkrati.

Marsikaj zanimivega sem še zvedel v teh kratkih urah bivanja pri njih. Zlasti je zanimiv nov način pašništva. Toda o tem bomo pisali ob kaki drugi priliki. Tokrat je bil naš namen pisati o delavskem upravljanju in le-to, kot boste sami spoznali, je v Arji vasi doseglo lep c. k.

Živina posestva Arja vas zaenkrat uživa pomladanske dni še v tekaljskih predhlevi. Sredi maja pa jo bodo že spustili v moderno urejene pašnike. Iz hlevov v Arji vasi, na Grmovju in v Pirešici gre dnevno velika količina mleka v Celje. Na tem posestvu bodo skrbeli za čim večjo molznost, kajti potrešni center je zelo blizu.

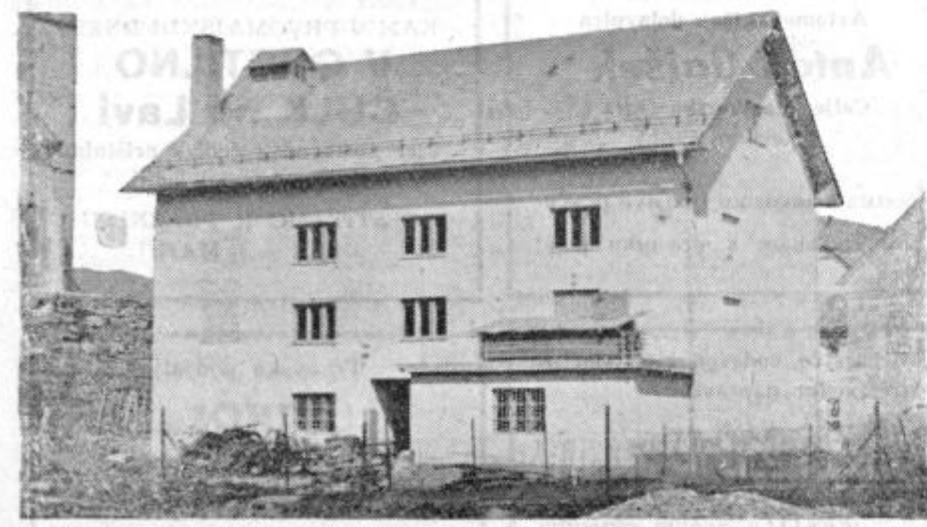
Nedelja - posvetovalni dan taborskih kmetov

Le o redki vasi v našem okraju bi lahko zapisali, da delajo kmetje — združniki tako složno kot v Taboru v Savinjski dolini. Vsa vas, pa tudi sosedni zaselki so se združili okrog taborske močne kmetijske zadruge, ki usmerja delo vseh kmetijskih proizvajalcev. Brez kakršnekoli propagande je zadruzi uspelo, da so se v članstvo vključili 100 odstotno vsi kmetje, pa tudi obrtniki. To je dovolj zgoren dokaz, da si je zadruga med vaščani ustvarila močan ugled. In če lahko o kateri vasi govorimo, da je zadrugno, odnosno družbeno upravljanje v kmetijstvu že prišlo do vidnega odraza, lahko to trdimo prav za Tabor. »Uspehi in problemi KZ so naši uspehi in problemi«, pravijo vaščani. Zato se pa tudi tako živo zanimajo za celotno gospodarjenje KZ. Odnose kmet-zadruga in obratno so gojili dobrušen čas in jih danes poglobili tako, da drug drugemu popolnoma zaupajo. Kmet išče vse pri zadrugi, zadruga pa vse pri kmetu. Glede odkupov pa še niso popolnoma zadovoljni, ker drobne, vrtno stvari ne gredo v denar. Vendar bodo verjetno tudi to vprašanje zadovoljivo rešili, saj bodo bližnja industrijska središča potrebovala vedno več domače povrtine. Urediti bo treba le prevoz.

Predsednik KZ v Taboru

so dobrodošli in se zbero okrog upravnega odbora ob 8. uri zjutraj. Nedeljska posvetovanja so taborskim kmetom postala nujna in koristna razvedrilo. Pametni predlogi padajo na teh sestankih — zadruga jim je hvaležna za dobro misel in že jo uvršča v svoj delovni program.

V Taboru se ponašajo z novo hmeljsko sušilnico kmetijske zadruge. Saj je tudi res lepa in sodobna stavba.

Seveda si imajo največ povedati hmeljarji, saj je hmeljarstvo tudi glavna panoga te močne kmetijske zadruge. Za nekaj let zaporedoma se lahko taborski kmetje — združniki postavijo s prvovrstnim hmeljem in v visokim hektarskim donosi (lani so imeli 97,5% prvo in drugorzrednega hmelja). Zato pa so na teh nedeljskih sestankih najbolj živahne debate okrog hmelja in hmeljarskih skupnosti. Da, tudi o tem mnogo razpravljajo. Pa ne samo razpravljajo, tudi snujejo jih že. Po dva in dva kmeti gradita skupaj žične nasade. Žičnice v Taboru sploh na veliko gradijo — kar na 40 ha hočejo povečati letos hmeljske nasade.

Kmetijska zadruga — smo dejali — je usmerjevalec vse kmetijske proizvodnje v svoji vasi. Zato pa kmete opozarja tudi na pomanjkljivosti. »Da bomo dobri hmeljarji, moramo biti tudi dobri živinorejci« — to pa zaenkrat še niso taborščani. Toda zadruga bo premostila tudi te težave. Vsako leto nabavi nekaj teličih svirjavce pasme in kmetje kažejo razumevanje za selekcijo v živinoreji. Taborski združniki imajo tudi lastno hranilnico in posojilnico, tako, da noben kmet ne išče po drugih bankah posojila, ker mu ga nudi domača zadruga. Pri obračunih hmelja pustijo kmetje navadno vse dohodke v tej hranilnici in tudi za tekoče izdatke hranijo denar tu.

Pred leti je bila taborska zadruga še zelo revna. Začeli so gospodariti prav za prav brez vseh sredstev. Najprej so kupili staro stavbo, jo lepo adaptirali za trgovino, primanjkuje pa jim skladišče za odkupe. Toda tudi to pomanjkljivost bodo kmalu odpravili, saj so letos v te namene že kupili večje gospodarsko poslopje, ki ga bodo adaptirali za skladišče. V letošnjem letu pa so tudi dogradili moderno sušilnico. Nad sušilnico je velika dvorana za sestanke, spodaj pa še dva prostora, ki služita za skladišče železnine in odkupov. V kratkem bodo začeli graditi še 2 novi hmeljski sušilnici v sosednjih vaseh Kaplji in Lokah. Tu bo tudi skladišče za hmelj in za stroje. Postopoma bodo gradili hmeljske sušilnice še v drugih vaseh, ker se hmeljarstvo tod zelo širi.

V take namene gre ves dobiček kmetijske zadruge, ki ni majhen (lani so imeli 24 milijonov dobička, letos pa menda tudi ne bo dosti manj). V trgovini nočejo več iskati dobička in so eno poslovalnico že oddali, radi pa bi oddali še drugo, če bi dobili v zameno primeren lokal.

Velik doprinos k uspehom taborske zadruge prispevajo tudi žene zadružnice, z napredno kmetico Rožančevo kot predsednico.

Sadovi dobrega delavskega upravljanja in dobrega strokovnega vodstva so se v zadnjih letih pokazali tudi v Savinjski tovarni opeke v Zalcu. Proizvodnja narašča iz leta v leto, prav tako pa se vidno izboljšuje tudi kvaliteta opekarskih izdelkov. Zal pa opeke kljub povečani proizvodnji v našem okraju še vedno primanjkuje, ker so spriči presusmeritve gradenj (industrija — stanovanjska izgradnja) potrebe pač mnogo večje. Doslej naše opekarnice niso imele možnosti, da bi razširile svoje obrate za večjo zmogljivost. Danes pa so tudi oni pripušteni k natečaju investicijskih kreditov in so s tem podani vsi pogoji, da bo problem pomanjkanja opeke v celjskem okraju v dohodnem času rešen. V Zalcu pravijo, da čez dve leti v celjskem bazenu opeke ne bo več pri-

nih gri v tovarni, povečanje sušilnic, namestitve novih strojev itd. Z novo opremo bodo lahko izdelovali sodobnejše opekarske izdelke.

Kljub temu, da ima tovarna vsaj eno četrtno kvalificiranih delavcev, mislijo že zdaj na nove strokovnjake. Ker bodo imeli v prihodnjih letih novo, moderno opremo, si hočejo vzgojiti tudi kadre, ki bodo s to opremo znali upravljati. Tako je žalska opekarna podprla idejo za ustanovitev vaješke šole za opekarsko stroko v Ljubljani. (To je edina tovrstna šola v Sloveniji.) Savinjska tovarna opeke Zalec si bo v tej šoli šolala svoj kader.

Delavski svet skrbno spremlja vse gospodarske in organizacijske probleme svojega podjetja. Res je, da je na pogostih sestankih DS čisto izstopala debata

Čez dve leti bo pri nas dovolj opeke

PRAVIJO V ŽALSKI OPEKARNI

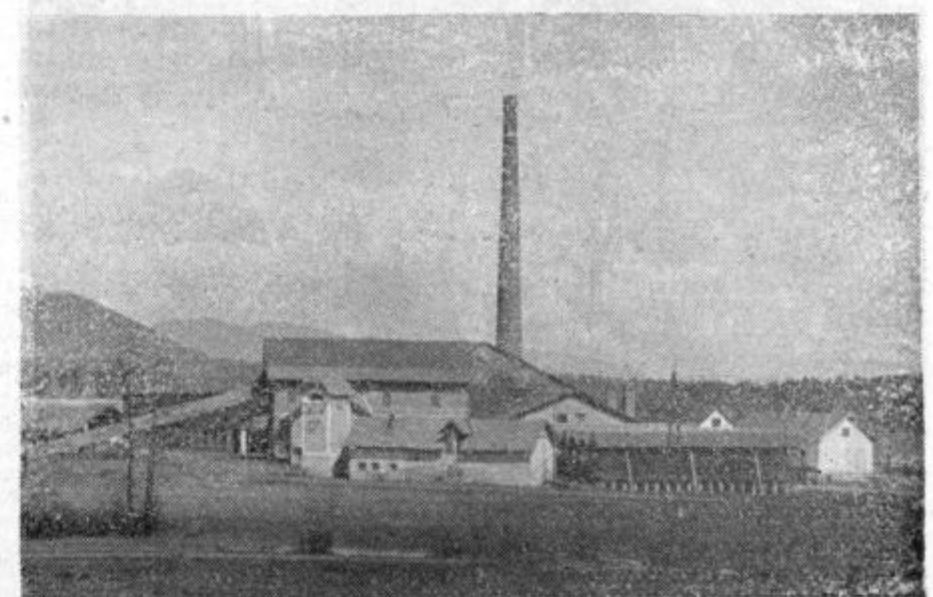
manjkovalo in bo proizvodnja lahko kri-la vse potrebe tudi spriči pospešenih gradenj.

Savinjska tovarna opeke Zalec zaleta danes s svojimi izdelki vso Meziško, Mislinsko in Savinjsko dolino. Ze samo gospodarstvo v Savinjski dolini rabi ogromno opeke (stanovanjska izgradnja, pospešena gradnja hmeljskih sušilnic, razširitvev industrijskih objektov itd.) in se čestokrat zgodi, da ima žalska opekarna tudi po 70 prošnjikov na dan.

Letos v podjetju pravzaprav še ne bo dosti sprememb, ker rekonstrukcijam še ne bodo mogli pristopiti. Toda delajo pa skrbno že dobrušen čas na načrtih — idejni so že gotovi. — Predvidoma bodo začeli načrte izvajati prihodnje leto, v letu 1960 ali 1961 pa bo obrat že delal z novo zmogljivostjo. Načrti v glavnem predvidevajo izenačenje proizvod-

okrog plač in premij, vendar je delovni kolektiv že nekajkrat dokazal, da so mu interesi podjetja zelo blizu. Lansko leto, na primer, so se brez kakršnegakoli pritiska ali sugestije delavci odpovedali preko milijonskemu dobičku in ga namenili za napredek svojega podjetja.

Delavski svet pa zelo prizadevno rešuje tudi socialna vprašanja svojega delovnega človeka. Tako mu je uspelo izposlovati, da so mnogi člani delavskega kolektiva lani dobili primerne delovne obleke, čevlje, dežne plašče, bunde. Delavci pri težjem delu (pečti) dobivajo brezplačno v poletnih mesecih črno kavo, letos pa jim bodo začeli dajati tudi visokovitaminizen čaj, kot ga svojim delavcem daje celjska Cinkarna. DS je razpravljala tudi o tem, da bi tovarna nudila delavcem topel obrok. Sprejeli so sklep, da bodo to zamisel izvedli še letos.

Savinjska opekarna pri Zalcu ...

Partizanski voznik

Zdaj že odrasel Joža je takole opisal doživljanje iz narodnoosvobodilne vojne, ki se mu je najgloblje vtisnil v spomin. Takrat mu je bilo dvanajst let.

Pri nas je bilo osvobodeno ozemlje. Partizanom smo pomagali vsak po svojih močeh, s hrano, s prevozi in obseščanjem in drugim.

Nekega decembrskega dneva 1943. leta sem šel daleč v gozd, v kraj Fužine, po drva za partizane. Tam sem našel že drugega voznika. Najprej sva posegla po malici. Bil je tako mrzel, da nisem mogel držati v rokah krih in klobase, kar mi je skrbna mamica pripravila v torbico. Zaradi tega sva malico zložila nazaj v torbico in začela nakladati drva z veliko naglico, da bi se ogrela.

Nenadoma naju nekdo pokliče: »Hej, vidva, takoj izprezita vole, drugo puštila tu in bežita; Nemci so nas napadli.« Bil je partizan Janez. Ubogala sva in izpregla. Ker nama je pa bilo žal volov, sva jih gnala proti domu. Spetoma sva srečala večjo skupino partizanov. Komandir nama je ukazal, naj pustiva vole in se nemudoma vleževa v potok, kjer naj počakava, dokler naju ne pokliče. Med tem razgovorom so se že oglasile strojnice; z vseh strani so zalajale ko besni psi. Vmes je zagrmelo, da se je tresla zemlja. Vlepla sva se v globoko korito tik nad vodo, ki je enakomerno šumela ne meneč se za dogodke v bližini in po svetu. Partizani so poskakali za drevesa, ali pa se vrgli po grapah ter sprejeli borbo. Midva sva tiščala glave v gol grm.

Ne vem, kako dolgo je trajalo streljanje.

ne. Potem so partizani prešli v napad. To je rekel tovariš, ko sva slišala vpitje: »Na jurš!« Potem je vse utihnilo. Vstala sva. Bila pa sva vsa trda od mraza in prestanega strahu. S ceste sva nato videla več mrtvih partizanov. Ostali so preganjali bežeče Nemce.

Stekla sva domov, kjer so naju sprejeli z veseljem in jokom. Povedali so nama, da so volji že pred tremi urami sami prišli domov.

H. I.

Kako je nesreča zmodrila Čibčevega Tino

Danes je šlo po naselju: Čibčev je spet s kamnom prebil glavo topot Bežakovemu Vidku. Jutri: Čibčev je tako mučil Korenovega mucka, da je žival neki vresčala, da je paralo ušesa. Po jutrišnjem? Čibčev je razbil šipe na Domu.

Dan za dnem isto. Če je kje tekla kri pa čeprav iz nosa, če so komu porezali gube, ali osmodili hlačke, sklatili lastavičje gnezdo, pobrali na kakem vrtu jagode, je vodil vse take podvige Čibčev Tino. »Otroci, brž domov, Čibčev gre!« so domači svarili otroke.

Oče je pogosto meril z jermenom Tini hlače ali ga pa božal z leskovko. Mati ga je prosila in rotila, naj bo dober, naj ne dela staršem toliko skrbi in hiši tolikšne sramote. Vse zamenj! Tina je ka-

debele učiteljeve višnje. O tem je pričal kup po tleh raztresenih sadežev. Zgubil je ravnotežje in padel tako nesrečno, da se mu je noga zataknila med dve lati. Tako na eni nogi visečega je našel in rešil v poslednjem trenutku.

Invalid Milan še ni tekel takot, odkar je imel leseno nogo, kakor topot s Tino čez ramo. Tino so takoj odpeljali v bolnišnico in mu uspeli še rešiti življenje. Tina pa ni le ozdravel telesno, temveč se je tudi notranje prerodil; postal je priden fant in Milanov najboljši prijatelj.

H. I.

kor obseden ostal nepoboljšljiv.

Tina pa si je najraje privoščil invalida Milana, ki je v vojni zgubil nogo in zdaj šanta z leseno. Ni ga le nagingo oponašal, nekoč mu je v mraku izza vogala postavil lato, da se je Milan zvrnil po tleh. Bolj ko hud, je bil invalid žalosten zaradi take malopridnosti zlobnega dečka, kakor je rekel. »Čakaj, čakaj, še ne veš, kaj te še lahko zadene,« je zagrožil tjavdan kakor zares Milan, ki je prav zaradi prestanega trpljenja bil dobronarčen človek. Pač ni mogel vedeti, kako hitro se bo njegova napoved uresničila.

V mraku se je Milan vračal iz vinarstva. S težavo se je spuščal po strmi, ozki stezi. Ob šolskem vrtu, kjer se je steza zravnila, je obstal, da si oddahne in spočije bolno nogo. Pravkar je segel po robcem, da si obriše znoj s čela, ko zasliši neko ječanje. Kaj pa to? Kdo stoka, kakor bi bil v zadnjih vzdihljajih?

Urno, kolikor mu je dopuščala lesena noga, je Milan zašantal ob ograji, ko je po nekaj korakih zagledal, kako nekdo visi na ograji z glavo navzdol. Z vso močjo je dvignil nesrečneža in ga položil v travo. V njem je takoj spoznal Čibčevega Tino. Le kaj se je zgodilo? Ze ob prvem pogledu je Milan razvozljal uganko. Tina je stoječ na rantah obiral

O pomladi in marmeladi

V razred je stopila učiteljica tovarišica Olga z zvezki v rokah. Nasmehnila se je in rekla:

»Otroci, to uro bomo pisali spis!« Pri tem je pogledala k oknom, ki je skoznje sijalo sonce pomladnega dopoldneva. Nekateri otroci — bilo je to v drugem razredu — so vzdignili roke.

»Spis o pomladi!« je predlagal Marko in pridružili so se mu še Nada, Vojko, Danica in Vesna.

»Kako pa vemo, da je prišla pomlad?« je vprašala tovarišica Olga.

Zdaj so dečki in deklice pripovedovali o soncu, ki je premagalo zimo, o zvončkah in trobenticah na zeleni trati, o cvetočem drevju, o plitvah in čebelah in o delu na vrtu in polju. In še to so vedeli: pomladi pravijo tudi vigrer, vuzem, mladoletje ali vesna. Seveda pišemo to vesno z malo začetnico, z veliko črko pričeta pa bi pomenila osebno ime. Takšno ime ima tudi staroslovanska boginja pomladi.

»Tudi meni je Vesna ime,« je iz druge klopi zaklicala Vesna Tratnikova. »Da, v našem razredu imamo Vesno,« je pritrdila učiteljica. Razdelila je zvezke in s kredo na tablo napisala naslov spisa »Prišla je pomlad.«

Otroci so pridočno pisali. Minilo je četrta ure in vstala je Vesna:

»Tovarišica učiteljica, sem že gotova! Vso stran sem napolnila.« Učiteljica je pregledala Vesnin spis in je bila videti zadovoljna. Tiho je dejala Vesni:

»Ali veš, kje je moja soba?«

»Da, v šolskem pritličju je. Nedavno sem vam pomagala nositi risanke...«

»Prosim te, Vesna! Očala sem pozabila v svoji sobi. Na mizi sem jih pustila, v rjavi skatli so. Tu vzemi ključ in za sabo spet zakleni!«

Vesna se je priklonila in je s ključem v roki odšla iz razreda. Zdaj so že drugi učenci in učence dvigali roke, tako kmalu so končali spis.

Potem so se odprla vrata in vrnila se je Vesna. V rokah je varno nosila skatlo z očali tovarišice Olge in ključ. Toda kaj je Vesna imela na nosu? Glejte! Prav na konec nosa se ji je bilo prilepilo nekaj temnega, kakor grah velikega! Vsi so se ozrli vanjo in tudi učiteljica:

»Hvala ti za očala, Vesna! Ali si jih lahko našla?«

»Da, takoj sem jih našla,« se je pohvalila Vesna.

Lisica je šla po svetu. Med potjo je ujela muho. Vtaknila jo je v popotno vrečo. Blizu je stala hiša. V njej je živel stara ženica. Lisica je potrkala na vrata.

»Kdo je?« se je oglasila starka. »Jaz, lisica! Po svetu potujem. Rada bi pri vas shranila svojo popotno vrečo. Ali ne smete je odpirati!«

»Dobro, že prav!« je rekla starka. Lisica je odšla.

Starka pa je bila radovedna. Odprla je vrečo. Tedaj pa je iz vreče zletela muha. Petelin je skočil za njo ni jo požrl.

Kmalu se je lisica vrnila k starki. Odprla je vrečo in zakričala: »Kje je moja muha, moja ljuba muha?«

»Petelin je požrl muho,« je rekla starka.

»Daj mi zanjo petelina!« je vpila lisica.

»Imej ga, da bo mir!« je dejala starka.

Lisica je zgrabila petelina in ga potlačila v vrečo. Šla je dalje. Prišla je do mesarije. Potrkala je na vrata.

»Kdo je?« je vprašal mesar.

»Jaz, lisica! Po svetu potujem. Rada bi pri vas shranila svojo popotno vrečo. Ali ne smete je odpirati!«

»Dobro, že prav!« je rekel mesar. Lisica je odšla.

Mesar pa je bil radoveden. Odprl je vrečo. Tedaj pa je iz vreče skočil petelin. Z njim se je pognala svinja in ga požrla.

Kmalu se je lisica vrnila k mesarju. Odprla je vrečo in zakričala: »Kje je moj petelin, moj ljubi petelin?«

»Svinja je požrla petelina,« je povedal mesar.

»Daj mi zanj svinjo!« je vpila Lisica.

»Imej jo, da bo mir!« je dejal mesar.

Lisica je svinjo potlačila v vrečo. Šla je dalje s težko vrečo. Dospela je do mlina. Potrkala je na vrata.

»Kdo je?« je vprašal mlinar.

»Jaz, lisica! Po svetu potujem. Rada bi pri vas shranila svojo popotno vrečo. Ali ne smete je odpirati!«

»Dobro, že prav!« je rekel mlinar. Lisica je odšla.

Mlinar je bil radoveden. Odprl je vrečo. Tedaj pa je iz vreče skočila svinja in zbežala. Mlinarjev Janezek je tekel za svinjo, pa je ni mogel uloviti.

(Angleška narodna)
Kmalu se je lisica vrnila k mlinarju. Odprla je vrečo in zavpila:
»Kje je moja svinja, moja ljuba svinja?«

»Svinja je ušla. Naš Janezek jo je lovil, pa mu je ušla,« je povedal mlinar.

»Daj mi Janezka!« je zahtevala lisica.

»Imej ga, da bo mir!« je rekel mlinar.

Lisica je pograbila mlinarjevega Janezka in ga potlačila v vrečo. Šla je dalje s težko vrečo. Dospela je do kovačnice. Potrkala je na vrata.

»Kdo je?« je vprašal kovač.

in je vrečo odprl. Mlinarjev Janezek je skočil iz nje in tekel domov. Kovač pa je ujel svojega hučega psa in ga zaprl v vrečo.

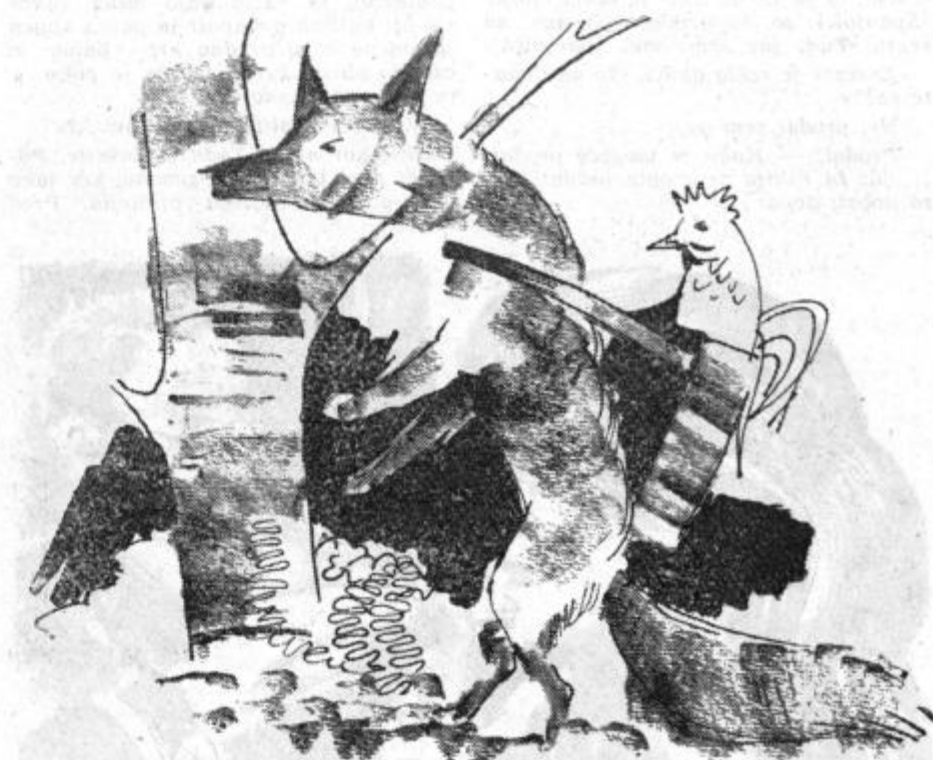
Kmalu se je lisica vrnila k kovaču. Vzela je težko vrečo na rame in odšla. Rekla je sama pri sebi: »To bo danes dobro kosilo!«

»Odpri!« je iz nje je skočil kovačev pes in zalajal: »Hovhovhov!«

In pes je požrl lisico. To je bilo dobro kosilo!

(Priredil F.R.)

LISICA JE ŠLA PO SVETU

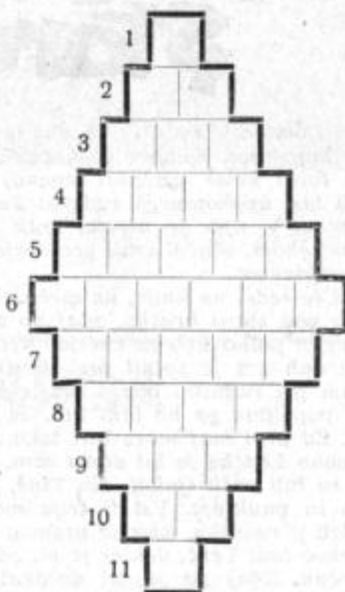
Mladinsko nagradno vreteno

Tudi za naše mlade bralce smo letos za 1. maj pripravili majhno presenečenje. Med pravilnimi rešitvami vretena bomo izžrebali 6 lepih knjižnih nagrad. V poštev pri žrebanju bodo prišli vsi naši mladi bralci, (ne oziraje se, če so naročniki ali ne), ki bodo poslali izrezano in pravilno rešeno vreteno.

Rešitve s točnim naslovom in razredom, ki ga obiskujete, pošljite uredništvu do srede, 7. maja s pripombo na ovoju: Mladinsko nagradno vreteno. Izid žrebanja bomo objavili 9. maja. Uredništvo

Tudi za naše mlade bralce smo letos za 1. maj pripravili majhno presenečenje. Med pravilnimi rešitvami vretena bomo izžrebali 6 lepih knjižnih nagrad. V poštev pri žrebanju bodo prišli vsi naši mladi bralci, (ne oziraje se, če so naročniki ali ne), ki bodo poslali izrezano in pravilno rešeno vreteno.

Rešitve s točnim naslovom in razredom, ki ga obiskujete, pošljite uredništvu do srede, 7. maja s pripombo na ovoju: Mladinsko nagradno vreteno. Izid žrebanja bomo objavili 9. maja. Uredništvo

1. rimska številka 1000;
2. os. zaimek;
3. glavno mesto evropske države;
4. polotok v Črnem morju;
5. moško ime;
6. škropim;
7. vroče vode;
8. vliomi, kraje;
9. vrste zelenjave;
10. reka v Italiji;
11. samoglasnik.

Tovarna AERO, Celje, poceni prodaja staro, še uporabno tračno žago in tovorno dvigalo, visoko 25 metrov, nosilnosti 300 kg, na ročni pogon.

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDI DELOVNIH RAZMERIJ PRI POGREBNEM ZAVODU V CELJU
razpisuje delovno mesto
ŠOFERJA - MEHANIKA
Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj oz. po dogovoru.

NAMESTO UVODNIKA OB OBLETNICI USTANOVITVE OF:

MEDALJA ZASLUGE ZA NAROD na prsih bolnice Zefke

Gasilskega doma na Ljubnem ob Savinji se tesno oklepa mala hišica. V njej so v letih NOB živeli trije tihi stanovalci: betežna starčka, oče in mati in nepokretna hčerka ZEFKA VODUŠEK. V taki hišici bi človek pričakoval, da je tudi med NOB vladala mrtvaška tišina, saj je edinemu živahnemu bitju — mali Zefki — teška bolezen pred mnogimi leti spodnesla urne nožice, jih zveržila in nakazila tudi lepe roke. Mati je zajokala in odslej svojo nesrečno Zefko navadno prenašala na rokah iz sobe v sobo, ali na trato pred hišo. Dekletcu, ki je skoro nevidno zrastle v mlado ženo, je na bledem obrazu otrpnoli otroški smehljaj... Toda od nemile usode je nesrečna Zefka vendarle dobila dragoceno darilo: junaško srce in izredno prožen duh. Ker se ni mogla več igrati, ne pomagati materi pri delu, niti se izučiti kakoga poklica, se je z ljubeznijo vrgla na knjige. Toliko lepega, grozotnega, zabavnega in zanimivega je znala povedati iz njih — pa so se sosedice in njene sovrstnice začele zbirati okrog njene postelje in ji tako skoro nikoli ni bilo dolg čas. Pripravljala mu vaserate pa je znala nad vse zanimivo.

Ko so se začeli zgrinjati temni oblaki nad našo domovino, je nepokretna Zefka že zaslutila nesrečo. Tako je mnoge obiskovalce v svoji mali hišici pripravljala: »Bojte se sovražnika, ki stega roke po nas. Pripravite mu smrt — tu di jaz bom pomagala!«

Zefka okupacija ni našla nepripravljenega. Nebogljen je bila po telesu, toda njeno junaško srce je preveljelo pogum, pomešan s silnim, močnim sovrastvom. Menda so jo kot tako poznali prvi ljubinski partizani, da so se za pomoč obrnili prav k njej. Ko se je julija leta 1941 zglasil pri njej domačin Milko Brunet in ji povedal željo, da bi se pri njej sestal prvi člani OF in razni aktivisti, je brez pomisleka resno priklimala. Morda sta stara oče in mati pomislila nekoliko treznejše: dva stara človeka in nepokretna hči — saj ne bomo mogli nikamor pobegniti, če nas dobe! In Zefko, to siroto, bodo na mestu pobili. Tudi Zefka je morda pomislila na to, ko je rekla svoj »da«. Pripravljena je bila na vse. Tudi zanjo je bilo to borno človeško življenje dragoceno, toda smrt je v borbi za svobodo — lepa in veličastna.

Tajnikovo Milko je kar dobro pogodil, ko je izbral Zefkino hišo za sestanke pripadnikov OF in zbirališče vsakovrstnega materiala za partizane. Nemcem pač niti na misel ni prišlo, da bi se v mali hiši, s tako betežnimi ljudmi pletlo nekaj tako nevarnega zanje! Koliko domačinov niti danes ne ve, da so se okrog Zefkine bolniške postelje

od vsega početka upora do osvoboditve zbirali aktivisti, kurirji in partizani. Kdo je takrat le slutil, da teška nepokretna bolnica leži na partizanski literaturi, denarju, dokumentih, ki so bili skriti pod slamnajačo njene postelje! In zgoraj, v »kasti« se je zbirala hrana za partizane.

Oče ni vedel, kaj se je dogajalo v

pot k svobodi, so jo krvavi dokumenti tako pretresli, da je hotela zakričati v svet. V Ameriki je imela sorodnike, pa jim je poslala to knjigo. Tam jo je prebiral tisoče rok in sorodnica ji je odgovorila, da ima ta knjiga mrliški duh in da se je nad barbarskim nemškim narodom zgražal slednji Slovenec, ki je čital te dokumente. Zefka želi, da

hiši, toda mati je vedela za vse. Saj je morala včasih nemudoma odnesti kako pošto na dogovorjeno mesto, ker Zefka tega ni mogla. Da, tudi mater je Zefka pridobila, da je z veseljem pomagala partizanom kjer je le mogla. Njene, od dnevnega dela izmučene roke so vse zime tiho predle volno za partizane.

Pri Zefki se je tudi rada zbirala mladina. To je bodrila za časten in pogumen upor in mnoge mladince je znala tako navdušiti, da so na vrat na nos hoteli k partizanom. (Nekaj jih je tudi odšlo).

Menda so tudi Nemci smatrali to hišo in to družino za varno zatočišče, saj so se pri Voduškovih leta 1944 nastanili SS-ovci. Tako so imeli v desni sobi sestanke SS, v levi sobi pod isto streho pa so se dnevno sestalji aktivisti in partizani.

»Bridke ure so bile« — pripoveduje Zefka — ko smo morali tako skrivaj in napetih živcev delati. Narava je hotela, da smo čisto zatrepali za svoja življenja. Toda zdrži se mi, da je bil ves naš trud poplačan, ko je bil izvršen drugi napad partizanov na Ljubno. Tega veličastnega dne ne bom pozabila do smrti. Godba in bojna pesem me je predramila in mati me je morala že ob 4. uri zjutraj zapeljati na prag, da sem bila tako bliže ljudskemu veselju in zmagi.

Po osvoboditvi je Zefka čutila še eno dolžnost: ko je izšla knjiga »Mučniška

bi bila ta knjiga prevedena v vse jezike.

Za svoje aktivno sodelovanje v NOB je Zefka Vodusek leta 1951 prejela odlikovanje — medaljo zasluge za narod. Ko gledam to odlikovanje na njenih šibkih prsni, si mislim: zakaj se temu odlikovanju še ni pridružila »Spomenica 1941?« In tako si mistijo tudi drugi Ljubenci-domačini.

(Iz gradiva za Zbornik o delu žena med NOB)

Delavski svet v „Konusu“ je razpravljal o proizvodnji

Medtem ko sta bili prvi seji delavskega sveta in upravnega odbora v usnjarskem kombinatu KONUS posvečeni predaji poslovanja, sta bili drugi seji že popolnoma delovni. To pa so seveda narekove tudi naloge in vprašanja, o katerih je bilo potrebno sklepati. Druga seja delavskega sveta je bila v celoti posvečena VII. kongresu ZKJ in so pred začetkom sprejeli tudi pozdravno pismo kongresu.

Delavski svet je ob tej priložnosti postavil 12 različnih komisij kot svoje pomožne organe. V njih bo delovalo okoli 60 članov kolektiva. S tem bo v veliki meri dana možnost, da se bo vsak član organov upravljanja lahko že predhodno temeljito seznanil s problemi, ki jih bodo komisije reševale ter dajale svoje predloge DS iz področja HTZ, tarifne politike, dopustov, norm, premijskega nagrajevanja itd.

Zelo pomembna je bila odločitev DS o delnem znižanju letnega proizvodnega načrta za letošnje leto. Podlaga za tak sklep je v tem, ker je tovarna podobno kot druga tovrstna podjetja v veliki meri navezana na uvoz kože. Prvotno je bilo sicer predvideno, da bo za letos odobrenih več deviznih sredstev za nabavo kože, vendar pa je ta vsota bila znižana za okoli 10%. To pomeni, da ne bo mogoče nabaviti toliko kože, kot je to določal prvotni letni načrt. Znižanje

SPOMIN na prvo srečanje s komunistom

Prišla je jesen in edino kar je dobro obrodilo, je bil kostanj. Mi kostanjevega gozda nismo prepoznali. Zato sem stikal po tujih. Toda bogatini so stražili od jutra do večera in težko jim je bilo izmakniti kak mernik kostanja.

Se najbolj varno se mi je zdelo v Resnikovi hosti. Kmetija je bila visoko gori v hribu, dobro uro hoda od naše kočje. Upravljala jo je Resnikarica, visoka, priletna in suha žena. Imela je več otrok, pa so ji pomrli. Moža je pobrala prva svetovna vojna. Ostal ji je samo še sin Jože. In še ta ji je delal preglavice. Bil je pravo nasprotje svoje matere. Resnikarica je bila pobožna žena. Župnikova beseda ji je bila edina tolažba na tem svetu.

O Jožetu, ki je prišel takrat od vojakov, pa so govorili, da se ukvarja s komunistom. Od župnika je zahteval, da ga zbrše iz katoliške vere. In zato ga je župnik proglasil za Antikrista. Naravnost s pričnice je to povedal. Mati mu je očitala, da je upodobljen hudič, da je Lucifer.

Ljudje, verni in pobožni so Jožeta vlačili po zobeh. Prišepetavali so si.

»Si slišal? Resnikarjev Jože se je dal zapisati Luciferju! Uboga Resnikarica. Pekletski Antikrist, še v grob jo bo spravil! Izženimo ga!«

Mati ga je prosila, rotila in prigovarjala.

»Jože, kaj si mi storil? Jože! Zakaj kličeš hudiča nad našo hišo, ko sam prerač pride? Ali ne slišiš, kako te vsa fara obtožuje? Župnik svarijo otroke: Resnikov Jože je komunist! Antikrist je in prijatelj Luciferja! Bojte se ga,

bežite pred njegovimi nauki. Varujte otroke, da jih ne zastrupi. Si me slišal, Jože? Se je čas. Pojdi h gospodu župniku, da ti vrnejo božji blagoslov.«

Tudi moji starši so bili pobožni.

»Izogibaj se Resnikove hiše! Tam je Jože, izogibaj se ga,« so dejali.

Toda pri otroku je že tako: vse, kar je prepovedano, je mikavno. In neko jutro sem jo z mešanimi občutki mahnil naravnost v Resnikovo. Kakor strela z jasneja se je pred menoj pojavil Jože.

»Se me bojiš?«

Pokimal sem s kuštravo glavo.

»Kelo. Ali me boste topli, mi boste vzeli kostanj?«

»Cigav si, da si tako cmerave sorte?« me je hudomušno pogledal.

»Gmajnarjev doli iz grabna...«

»Koliko si ga že letos znosil?«

»Iz vašega?« sem ga boječ pogledal.

»Mislim, koliko ga imaš doma na podstrešju?«

»Morda ga je za kak mernik. Pa ga ni. Veste, ga jemo sproti.«

»Ga tudi prodajate?« je rekel in se zagledal v dolino.

»Ko pa ga že zase nimamo,« sem zavzdihnil.

Nenadoma sem se okrenil, mu pogledal naravnost v velike oči in prosil.

»Ali mi ga boste vzeli? Prosim vas, ne mi ga vzeti! Krompir je pobrala moča in če ne bo kostanja, bomo lačni...«

Tedaj je napravil nenavadno ostro kretnjo, me prijel za roko in rekel:

»Fant, z menoj pojdi!«

Sla sva in stopila v veliko kmečko hišo.

»Odlóži,« je rekel in se mi prijazno nasmehnil. »Sedi za mizo in počakaj.«

On je šel, jaz pa sem sedel za mizo in čakal. Gledal sem nabasano torbo in uhajalo mi je na jok.

Jože se je vrnil s skodelico toplega mleka in velikim rženim kruhom. Odrezal mi ga je velik kos, porinil skodelico pred mene in dejal:

»Jej — in nič se ne boj. Tudi kostanj je tvoj. In te kar pridno ga pobiraj. Samo pazi, da ne prideš materi v roke. Sicer pa tudi naša mati ni tako slaba. Le zaradi mene je zagrenjena. No, jej...«

Srečanje z Resnikovim Jožetom ne bom nikoli pozabil. To je spomin, ki ga hranim globoko v srcu. In to še toliko bolj, ker je Jože tudi danes vzoren komunist.

Drago Kumer

„Sedaj bom drugače delal s svojimi ljudmi“

Okrog pol devete ure se je mojster Franc napotil iz Cinkarne proti pisarni sindikalne podružnice. Med potjo ga je srečal star in izkušen mojster iz kemičnih obratov ki je šel v tovarno, na videz slabe volje, saj se mu je to videlo na obrazu.

»Kako si Lojz? Kam pa Ti ob tej uri — ali nimaš prostega?«

Lojz se je ustavil in nehote mu je pogled padel na ročni vrtni stroj, ki ga je držal Franc v desni, v levi pa nekaj pol papirja.

»Koga pa Ti greš vrtat s tem strojem?«

»Ne, ne bom vrtal, ampak bom na »PIV« metodi učil, kako se s strojem dela. Kaj ne veš, da imamo seminar, v katerem se vadimo, kako bomo učili naše ljudi delati. Veš, fletno se imamo, pa tudi ti boš dal to skozi!«

Ko je Franc povedal staremu Lojzu, da se bo tudi slišal, kako govori in da se bo marsikaj dobrega naučil na seminarju, je ta nekam zaskrbljeno povestil obraz.

»Veš, jaz sem star in grem čez 4 leta že v pokoj.«

»Ze, ze« — ga prekine Franc — »toda ti boš potem znal učiti delavce bolje, kot jih sicer znaš sedaj.«

Lojze je komaj čakal, kdaj ga bodo poklicali na seminar, kajti kljub temu ga je zanimalo, kaj se bo naučil, ko že »vse zna.«

Na prvem sestanku se ni dosti oglašal, vendar se je na naslednjem sestanku sprostil. Pozorno je sledil instruktorju, dajal pripombe in izkušnje o delu z ljudmi. Po petem sestanku je vedrega obraza zapustil sobo, v kateri je 8 ljudi izmenjavalo svoje misli.

»Sedaj bom pa drugače delal s svojimi ljudmi,« je povedal soudeležencem tečaja pri vratih stari mojster.

Navdušenja ni bilo kraja, kajti Lojz je imel priložnost slišati na seminarju tudi svoj glas na magnetofonu in sedaj ve, kake napake dela pri govoru.

Ob srečanju s Francem je stari Lojz pol v šali, pol zares povedal: »Škoda, da tak seminar nisem obiskoval pred 26 leti, pa bi bil najboljši mojster v tovarni.«

Uprava Cinkarne je omogočila vsem svojim vodilnim osebam do mojstrov, da so obiskali seminar pod imenom »Praktična izobrazba vodilnega osebja.«

To metodo je republiški center za produktivnost dela in organizacijo proizvodnje posredoval mlademu tehniku, ki uspešno prenaša znanje o delu z ljudmi na obiskovalce seminarja.

Do danes je seminar zaključilo 48 inženirjev, tehnikov in mojstrov, ki se z novo metodo že uveljavljajo na svojih delovnih mestih.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Celju

ČESTITA VSEM SVOJIM ZAVAROVANECM

IN VSEM DELOVNIM LJUDEM

K PRAZNIKU 1. MAJA

Upravni odbor podjetja »UNIVERSALE«, tovarne klobukov, slamnikov in konfekcije Domžale, razpisuje delovno mesto

POSLOVODJE

za svojo poslovalnico v Celju, Stanetova ulica 12

Pogoji: odgovarjajoča strokovna kvalifikacija in sposobnost samostojnega vodenja prodajalne. — Interesenti naj vložijo pismene ponudbe na tovarno »UNIVERSALE« Domžale do 12. maja 1953.

HIDROTEHNA ZAGREB — REGULACIJA SAVINJE CELJE, sprejme takoj več ZIDARJEV in POMOŽNIH DELAVCEV.

Interesenti naj se javijo v baraki pri bivšem kapucinskem mostu.

Volitve v delavske svete so za nami. Na njih so proizvajalci izvolili svoje predstavnike, ki bodo gospodarili v podjetjih, v korist kolektiva in komunalne skupnosti. (Na sliki: volitve v Zelezarni Store).

MLADINSKA KNJIGA CELJE

KNJIGARNA IN PAPIRNICA, Stanetova, 3 telefon 26-79

Na drobno — Na debelo

Šolske knjige in šolske potrebščine, tiskovine, pisarniške potrebščine. Velika izbira antikvarečnih knjig. Odkupujemo antikvarečne knjige.

Čestita vsem strankam in delovnim ljudem k Prazniku dela — 1. MAJU!

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDI DELOVNIH RAZMERIJ

Tovarne organskih barvil Celje

razpisuje mesto

ŠEFA KOMERCIALNEGA ODDDELKA

Pogoji: Ekonomska fakulteta in 5 let prakse v komercialni službi ali ekonomska srednja šola z najmanj 10 let prakse v komercialni službi. — Plača po tarifnem pravilniku ali dogovoru. — Prošnje s kratkim življenjepismom sprejemamo do 15. maja 1953.

Prvomajska nagradna križanka

Za reševalce naše prvomajske nagradne križanke smo pripravili lepo število denarnih nagrad. Med pravilno rešenimi križankami bo posebna komisija izžrebala 13 nagrad:

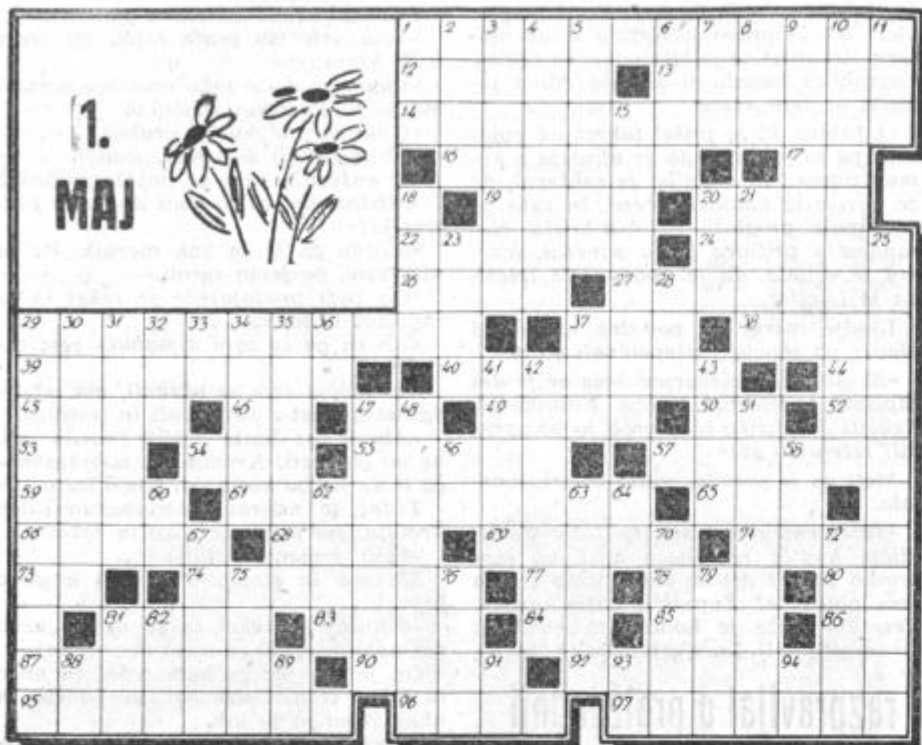
- 1 nagrada 3000 din
- 2 nagradi po 1000 din
- 10 nagrad po 500 din

Pri prvih treh nagradah bodo lahko sodelovali le naši stalni naročniki, ki so

plačali najmanj polletno naročnino za leto, ostale pa bomo razdelili srečnim izžrebancem ne oziraje se, če so naročniki ali ne.

Rešitve s točnim naslovom pošljite uredništvu do srede, 7. maja z oznako naročnik ali nenaročnik, na ovoju pa napišite pripombo: Prvomajska nagradna križanka.

Izd žrebanja bomo objavili 9. maja. Uredništvo

VODORAVNO:

1. vzklk ob delavskem prazniku; 12. junakinja Finžgarjevega romana; 13. vzdržnost, strogo življenje, samozatajevanje; 14. organ delovnega kolektiva; 16. zlatniki; 17. začetnici priimka in imena slovenskega dramskega igralca in režiserja, ki je pred vojno vodil gledališče v Celju (1895-1939); glasbeni interval; 20. ni dober; 22. pokrajinska slika; 24. mescece ob Boki Kotorski; 26. rušen iz nevarnosti; 27. ovi-ranje; 29. karakteristika prvega maja; 37. svitanje, razsvet; 38. žensko ime, upanje; 39. podpredsednik Zveznega izvršnega sveta FLRJ; 40. glavno mesto AP Vojvodine, kulturno središče vojvodinskih Srbov; 41. dva zaporedna soglasnika iz besede pod 15. navpično; 45. omama; 46. začetnici podpredsednika Zveznega izvršnega sveta FLRJ; 47. začetnici največjega slovenskega dnevnika; 49. prometni objekt; 50. igralna karta; 52. latinski predlog; 53. industrijska rastlina; 54. številko; 55. prostor, kraj; 57. zelo lep; 59. ime italijanske filmske igralke Martinelli; 61. donosna gospodarska panoga; 65. glavna oseba znane Gotovčeve opere; 66. oblika fevdalne dajatve; 68. otročiček; 69. grška boginja modrosti; 71. najvišja barva igralnih kart; 73. začetnici slovenskega literarnega zgodovinarja;

74. pripadnik literarne struje; 77. začetnici zelo rodovinega podolja med Nanosom in Trnovskim gozdom; 78. mesec, ki ga pričena delavski praznik; 80. predlog; 81. pesnitev; 83. tuje žensko ime; 84. kemični znak za erbij; 85. figura pri četvorki; 86. španski spolnik; 87. zmes azbesta in cementa, iz katerega izdelujejo plošče za pokrivanje streh; 90. ljubkovalna oblika moškega imena; 92. rudarski kraj v Sloveniji; 95. tovarna v Celju; 96. ime pesnika slovenske Moderne; 97. slovensko mesto izven meja domovine.

NAVPIČNO:

1. pripadnik naroda, ki je šele 1948. leta dobil svojo državo; 2. pripadnik evropskega naroda; 3. rudarsko mesto; 4. eno izmed gesel velike francoske revolucije; 5. plaz; 6. vodne živali; 7. nedoločni zaimek; 8. neznanka v matematiki; 9. neodločna, čagava; 10. sovjetska republika; 11. kratica podjetja za letalski promet; 15. čistost; 18. slovenski izraz za agenta; 20. poljedelsko orodje; 21. mesto v jugovzhodni Franciji; 23. plin iz metanove skupine; 25. naziv za pračloveka; 28. naplačilo; 29. mezni delavec; 30. mesto, kjer je bila 1. 1920 sklenjena zloglasna mirovna pogodba med Jugoslavijo in

Zgodba o zaboju piva ali „Jezen gostitelj“

Kjer je več ljudi na kupu, se vedno tudi kaj zgodi. Naši delovni ljudje niso mrke osebnosti, ki bi bili vase zaprti. Naši ljudje pridno delajo, toda za počitek vzdrušja se vedno najde kaka minuta tudi zato, da uganejo kakšno muhasto.

Ne bom izdal kolektiva, kjer se je zgodila pred kratkim tale vesela dogodivščina:

Svojemu kolegu so tovariši zagodili bistro zamišljeno vragolijo. Možakar rad pije pivo in ker krožijo novice, da so v pivčevinastih zamaških na steklenicah laškega piva tudi ponekod številke, za katere daje pivovarna nagrado s tem, da podari srečniku zaboj piva. No in »zarotniki« so svoji žrtvi ponaredili v zamašek tako srečno številko. Fant je ves vesel takoj odhitel iskat gostilno, ki bi znak v zamašku spremenila v zaboj dobre pijače. Toda smola. V nobeni gostilni niso bili voljni odrediti polnega zaboja za piškav zamašek. Ker ga je stalo toliko truda, je srečni »dobitnik« sklenil, da se bo pošteno sladkal s pivom, ko doseže svojo pravico. Tovariši

REKRUTU SE JE POSVETILO...

Vojak je med vajo izgubil puško. Fanta so poslali na raport h komandantu, ki ga je pošteno oštel in mu nato sporočil, da je dolžan nastalo škodo poravnati. Toda rekrut je bil radovedne sorte, pa je vprašal:

— Kaj bi bilo, če bi izgubil strojnico? —

— Plačal bi jo. —

— In tank? —

— Seveda tudi, gumpec... —

Tedaj se je mladenič globoko zamislil in skoraj zase izustil:

— Zdaj pa že vem, zakaj se kapitan nikoli ne reši s potopljene ladje. —

so mu ponujali svojo pomoč in ga dražili, češ, skupaj ga bomo pili. Toda fant je preveč dobro poznal njihova žejna grla, pa se dolgo ni mogel odločiti za njihovo pomoč.

Naposled pa je le omagal zaradi tekanja okoli gostiln in skladišč. Dal je zamašek kolegu, ki se je pohvalil, da ima tesne zveze s pivovarno...

Drugi dan so po pisarnah romale steklenice piva. Ljudje so pridno srkali hladilno pijačo in se po vrsti hodili zahvaljevati gostitelju. Toda »gostitelj« — srečni dobitnik ni imel pojma, da je zaboj piva res dobil. Nemudoma se je oglasil pri kolegu, ki mu je odnesel tako dragocen zamašek. Toda tam sta bili le še dve steklenici. To je bilo že preveč. On, ki je bil srečni dobitnik, naj bi imel samo dve steklenici? Pa tudi če bi vse razdelili, toda brez njegovega pristanka? Kar tako na svojo roko in po svoji glavi? Ne!

Fant se je odrekel tudi tema dvema steklenicama in skuhal jezo nad samovoljnimi. Baje se danes verjame, da je bil »srečni dobitnik«, ki so ga goljufali in ne verjame, da so za tisti zaboj kolegi zbrali denar in ga kupili.

TEKMECA

Dva zdravnika sta bila smrtna sovražnika. Nekoč se je oglasil pri enem izmed njih neozdravljiv bolnik. Preveč homeopat ga je nemudoma poslal k svojemu tekmeču, češ da mu bo le-ta prav gotovo pomagal. Ko se je bolnik oglasil pri drugem zdravniku, je precej povedal od kod prihaja.

»Tako!« je zadirčno dejal zdravnik. »In kak samomorilen nasvet vam je dal ta bedasti šarlatan?«

»Rekel je, da bom pri vas prav gotovo ozdravel«, je odvrnil začuden bolnik.

„TOPER“ - CELJE

sprejme izučena KLJUČAVNICARJA, ki ima veselje za priučitev v mehanični stroki konfekcijske industrije. V poštev pridejo mlajši in vojaščine prosti.

VSEM DELOVNIM LJUDEM ŠIROM PO DOMOVINI ČESTITAMO ZA PRAZNIK DELA — 1. MAJ

Komisija za imenovanje direktorjev pri ObLO Celje

razpisuje

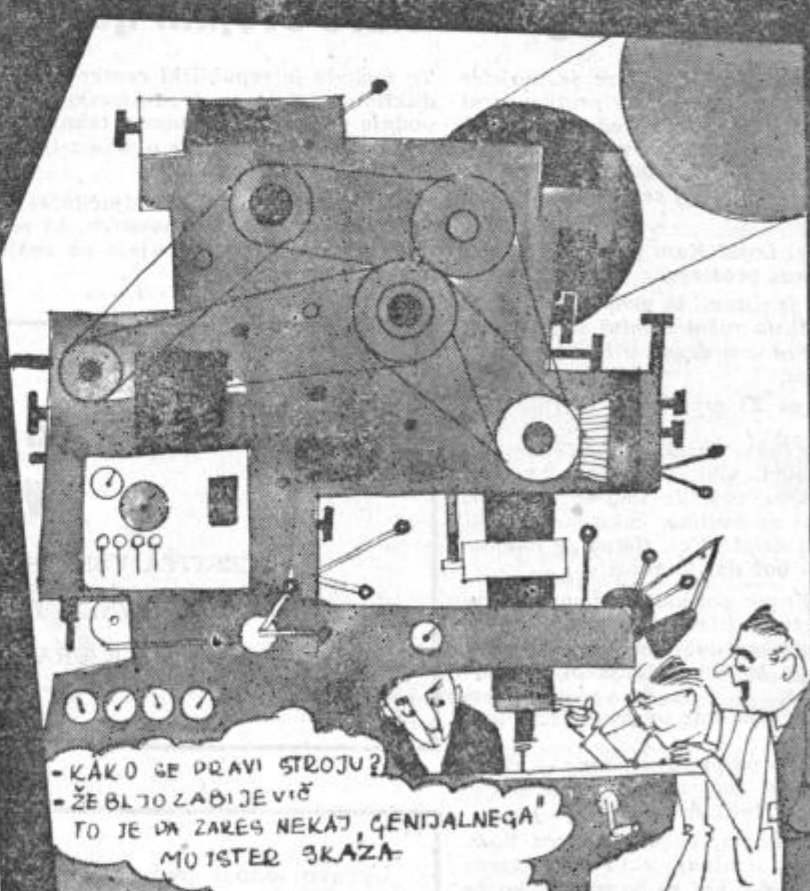
mesto upravnika obrtno kovinske delavnice »KLJUČAVNICAR« Celje, Aškerčeva 7.

Pogoji: Delovodska šola ali mojstrski izpit z nekajletno prakso v ključavničarski ali sorodni stroki na delovodskem ali mojstrskem mestu.

Ponudbe z življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitev in kvalifikacij ter potrdilom o nekaznovanju je poslati na tajništvo Obč. LO Celje do 5. maja 1958.

NEZNANI TALENTI

— ZAKAJ STE GA OBRNILI?
— SAD VIDITE, DA IMAN DEFEKT
— JA, JA VI STE PA TIČ...

CINKARNA CELJE

METALURŠKO

Telefon: 20-81, 20-82
Brzojavni naslov:
CINKARNA CELJE
Železniška postaja:
Celje — industrijski tiri
Cinkarne

NAŠI PROIZVODI:

Surovi cink — min. 97,80 % Zn	Kromov galun
Cinkov prah — 97,0 % Zn total	Natrijev hidrosulfit
Rafinirani cink — min. 98,70 % Zn	Natrijev sulfid, surovi
Finj cink — min. 99,75 % Zn	Natrijev sulfid, čisti
Cinkova pločevina raznih dimenzij in formatov	Cinksulfat
Cinkovi protektorji za kotle	Natrijev silikofluorid
Cinkove pralnice — valovite	Barijev sulfid
Avtotipijske plošče	Zelena galica
Offset plošče	Litopon
Zveplena kislina 60 Bé	Ultramarin
Cinkovo belilo — zlati pečat	Svinčeni minij 30 %
beli pečat	Svinčeni minij 32 %
zeleni pečat	Svinčena glajenka — čista
rdeči pečat	Superfosfat
	Modra galica
	Metalit

KEMIČNA INDUSTRIJA

ŽELEZARNA ŠTORE

Železniška postaja: industrijski tir

Telefon Celje 21-08, Štore 1

STORE PRI CELJU

Vsem delovnim ljudem naše domovine in

vsem našim poslovnim prijateljem

iskrene čestitke za praznik dela

1. MAJ 1958!

KOVINSKO PODJETJE, CELJE sporoča, da je svoje podjetje

preimenovalo v:

KOVINSKO PODJETJE

„KLIMA“ CELJE

VODNIKOVA ULICA 6

Vsem cenjenim strankam in delovnim ljudem čestitamo za

praznik dela — 1. MAJ

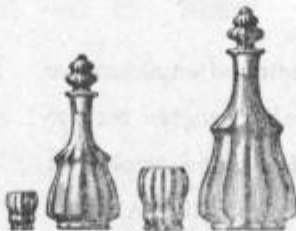
MLINSKO PODJETJE CELJE

nudi prvovrstne mlevske izdelke
v maloprodaji in grosistični mreži.
Naši mlinski obrati v Medlogu,
Sl. Konjicah, Sempetru, Zagorju
ob Savi in Sevnici, so znani po
kvalitetnih izdelkih.

K delavskemu prazniku 1. MAJU
čestita vsem delovnim ljudem!

DELOVNI KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

„Kristalija“ CELJE

pošilja borbene pozdrave

za praznik delovnega ljudstva — 1. MAJ

vsem svojim dobaviteljem in potrošnikom ter se še v
nadalje priporoča s svojimi konkurenčnimi cenami in v
izbiri bogatimi zalogami vseh vrst blaga s solidno
in vljudno postrežbo.

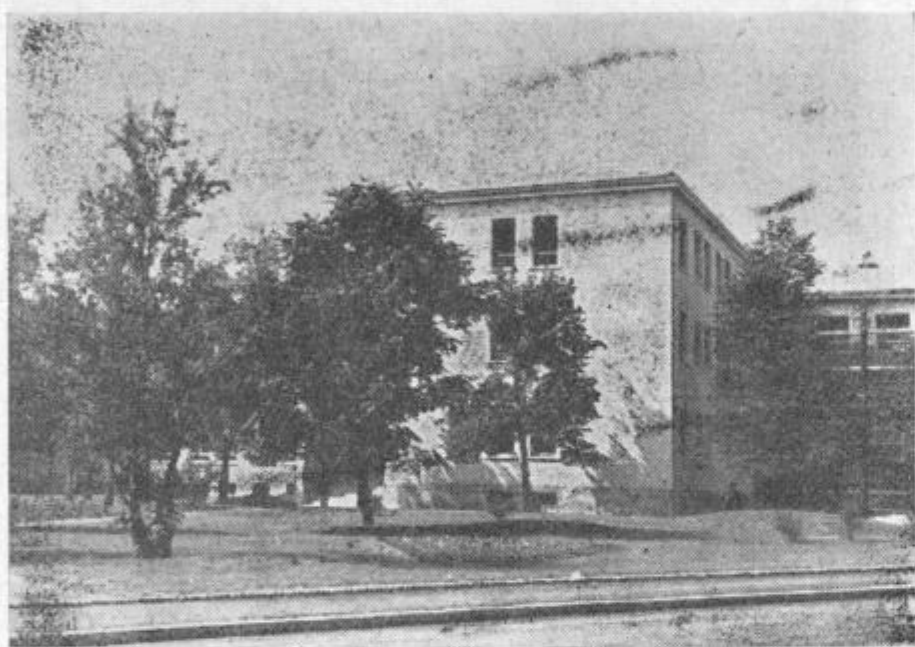
Naj živi praznik proletariata vsega sveta!

Občinski ljudski odbor Celje

ČESTITA vsem delovnim ljudem, gospodarskim organizacijam, organom delavskega in družbenega upravljanja, množičnim organizacijam in društvom na področju celjske občine

K DELOVNEMU PRAZNIKU — 1. MAJU

z željo, da bi še nadalje vlagali svoje napore za razvoj socialistične demokracije, ki je največji porok za uspehe na vseh področjih našega družbenega življenja.

Tovarna organskih barvil Celje

čestita vsemu delovnemu ljudstvu širom po naši domovini za praznik dela — 1. MAJ!

Istočasno se s svojimi proizvodi priporočamo tekstilni, usnjarski in ostali industriji.

Rudnik rjavega premoga Pečovnik - Celje

PROIZVAJA
VISOKOKALORIČNI
RJAVI PREMOG
V VSEH SORTIMENTIH

Vsem delovnim ljudem

čestita k 1. MAJU

Kolektiv

*Kmetijskega
gospodarstva*

LAVA — CELJE

Avgust Štok - Celje

ULICA 29. NOVEMBRA
Telefon 24-27

Splošno kleparstvo in vodovodne instalacije, sanitarne naprave, montaža in preizkušnja strelvodov.

Delovnemu ljudstvu čestita k prazniku dela — 1. MAJU!

TRGOVSKO PODJETJE
ZA TEKSTIL IN GALANTERIJO
NA VELIKO

„Tkanina - Galanterija“

V CELJU

čestita svojim cenjenim odjemalcem k prazniku dela — 1. MAJU

Vse vrste železnarskega blaga: orodje za obrt, ležaje, kolesa in kolesne dele, okovje pa tudi gospodinjske potrebščine in drugo kupite najugodnejše pri trgovskem podjetju

»ŽELEZNINAR« CELJE — Stanetova ulica

Kolektiv čestita svojim cenjenim strankam k delavskemu prazniku 1. MAJU

»Vrvica«

TOVARNINA TRAKOV IN
OKRASKOV — CELJE, Mariborska 1

čestita vsem svojim cenjenim odjemalcem in delovnim ljudem k prazniku dela — 1. MAJU

Podjetje Elektro - Celje

— dobavlja potrošnikom električno energijo po najugodnejših pogojih,
— projektira, gradi in opravlja montažo daljnovodov, krajevnih omrežij in transformatorskih postaj,

— izvršuje vsa v elektro-stroko spadajoča instalacijska dela.

Čestita za praznik dela — 1. MAJ vsemu delovnemu ljudstvu!

Trgovsko podjetje Manufaktura

CELJE — Trg V. kongresa

Svojim cenjenim strankam čestita k 1. MAJU!

V poslovalnici »Hmeljar« vas postrežemo z vsakovrstnim blagom po zmernih cenah. V trgovini »Solčava« pa po najnovejši modi in najboljši kakovosti. — Obiščite nas in ostali boste naš stalni odjemalec!

CEMENTNINE CELJE

Nudimo: naravni in umetni kamen, teraco, betonske cevi vseh profilov in prvovrstne lončene peči.
Hitra izdoba! Cene konkurenčne!

Naj živi 1. maj
praznik delovnega ljudstva!

Celjska papirnica in knjigarna Celje

TRG V. KONGRESA 3

čestita vsem poslovnim prijateljem k prazniku dela — 1. MAJU.

Na zalogi imamo vse vrste pisarniškega materiala, šolske in leposlovne knjige. — Se priporoča kolektiv!

TRGOVSKO PODJETJE

»Jadran«

CELJE, STANETOVA ULICA 13

nudi iz svojih zalog cenjenim odjemalcem vse vrste oljnatih in suhih barv, firnežev ter vse kemične proizvode. — Postrežba strokovna in solidna! — Se priporoča kolektiv JADRAN

Opekarna Ljubečna - Bukovžlak

pošta CELJE — Tel. 26-01 — Celje

izdeluje in nudi:

vse vrste specialnih stropnikov in opeke po konkurenčnih cenah. Po želji dostavljamo opeko na stavbišče. — Poslužujte se naših kvalitetnih izdelkov!

Vsem našim poslovnim prijateljem čestitamo k prazniku dela — 1. MAJU

Čarovna nogavice Polzela

V letošnji pomladi vam je polzelska Lastavica pripravila vrsto razveseljivih presenečenj: originalne mrežaste ženske nogavice, ki ne puščajo zank, ženske nogavice brez črte, mrežaste dokolenke, moške crepp trobarvne nylon nogavice v norveških vzorcih, moške dokolenke iz česalne volnene preje, cenene, trpežne bombažaste nogavice itd. — Skrb za kvaliteto je osnovna naloga slednjega člana našega kolektiva. Vaše zadovoljstvo nam zagotavlja ugled in — tržišče.

ČESTITA K PRAZNIKU DELOVNEGA LJUDSTVA VSEM DELOVNIM LJUDEM V DOMOVINI, VSEM KOLEKTIVOM, VSEM CENJENIM ODJEMALCEM IN POTROŠNIKOM

Veletrgovsko podjetje

KOVINOTEHNA

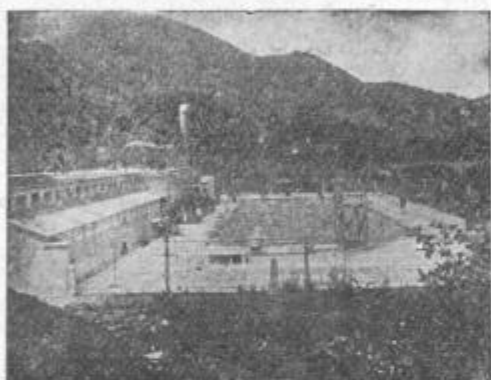
je med največjimi podjetji te vrste v naši državi. Trgovinska mreža podjetja »Kovinitehna« je razpletena po vsej državi. Svojemu obsegu in stroki primeren je tudi asortiment blaga, s katerim zalaga podjetja, maloprodajno mrežo in industrijo.

Na zalogi ima ves material zapopaden v panogah 114 in 117. — Nadalje ima na zalogi ves tehnični material iz najrazličnejših kovin, vijajno železo, kroglične ležaje vseh dimenzij, stroje za gospodinjstva, kovinsko galanterijo itd.

Trgovsko podjetje na veliko »Kovinitehna« posreduje trgovski mreži in potrošnikom izdelke domače industrije, je pa tudi eden največjih uvoznikov in ima trgovinske stike z največjimi in najbolj poznanimi tvrdkami svetovnega slovesa.

Kolektiv čestita k prazniku dela 1. MAJU

CELJE, Mariborska 13

Gostinsko podjetje Rimske Toplice (Stara pošta) S TERMALNIM KOPALIŠČEM NA PROSTEM

vabi za prvomajske dni delovne ljudi, da se odpočijejo in okrepijo v Rimskih Toplicah. Prvega maja bo odprto kopališče — svež zrak, sonce in termalna voda Vas bo osvežila. — Za razvedrilo, dobro kapljico in izvrstna jedila bo poskrbelo podjetje. Obiščite nas in prepričajte se o dobri postrežbi in zmernih cenah. VSEM NAŠIM GOSTOM ČESTITAMO K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU

Uslužbenci v pisarnah, gospodinje, slikarji-umetniki, šolarji in dijaki širom po naši domovini poznajo kvalitetne izdelke

Tovarne

Aero CELJE

(karbon papir, indigo papir, pisalni trakovi, matrice za razmnoževanje, šolske barvice, tempera barve, oljate umetniške barve, črnila, barvila za obleke itd.).

KOLEKTIV ISKRENO ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM, VSEM POTROŠNIKOM IN STALNIM ODJEMALCEM K DELAVSKEMU PRAZNIKU — 1. MAJU

Sprejmemo takoj

3 PEKOVSKÉ POMOČNIKE

Ponudbe poslati do 15. maja na naslov:

Mestne pekarne CELJE

STANETOVA ULICA 1

Vsemu delovnemu ljudstvu čestitamo k prazniku dela — 1. maju!

Projektivni atelje

CELJE, MARIBORSKA 71

čestita svojim cenjenim strankam in vsemu delovnemu ljudstvu k DELAVSKEMU PRAZNIKU — 1. MAJU ter želi novih uspehov pri izgradnji socializma

Projektivni biro Celje

GREGORČIČEVA 3, TEL. 26-70

— projektira načrte za vse objekte visokogradnje in urbanizem
— ima gotove, kompletne že odobrene ekonomske načrte za stanovanjske bloke in enodružinske hiše

Svojim odjemalcem čestita podjetje k prazniku delovnega ljudstva — 1. maju

ZADRUŽNO TRG. PODJETJE ZA IZVOZ HMELJA

HMEZAD - ŽALEC

ČESTITA K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU

vsem hmeljarjem-zadružnikom, kmetijskim zadrugam, kmetijskim posestvom in ostalim delovnim ljudem z željo, da bi dosegali na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja čim večje uspehe v korist blaginje naše socialistične domovine

Naša dolgoletna izkustva jamčijo, da so naši

NOVI IZDELKI

EKONOM LONCI
SOKOVNIKI
UNIVERZALNI PEKAČI
ETAŽNA POSODA
LONCI ZA KUHANJE MLEKA
VLOŽKI ZA PRANJE PERILA
JEKLENKE ZA BUTAN-PROPAN PLIN

PRAKTIČNI IN EKONOMIČNI

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE CELJE

MEKA

MEHANIČNA TKALNICA CELJE

Poštni predal 50 — Telefon 23-90

Kolektiv čestita vsem delovnim ljudem širom po naši domovini za praznik dela

1. MAJ

DELOVNI KOLEKTIV SGP

GRADITELJ

CELJE, DEČKOVA CESTA 10

čestita vsem investorjem in delovnim kolektivom k prazniku dela — 1. maju.

Izdelujemo vse vrste gradnje solidno in poceni!

Za cenjena naročila se priporočamo!

ŽIČNA

TOVARNA ŽIČNIH IZDELKOV CELJE

vam priporoča vse vrste žičnega pletiva in platna, kompletne ograje, kovinsko pohištvo ter šlarafijo za kauče in avtomobile.

K delavskemu prazniku — 1. MAJU čestita vsem delovnim ljudem širom po naši domovini!

OKRAJNI SINDIKALNI SVET

CELJE

s svojimi občinskimi sveti — CELJE, KONJICE, KOZJE, LAŠKO, NAZARJE, ROGAŠKA SLATINA, SENTJUR, ŠMARJE, ŠOŠTANJ, VOJNIK IN ŽALEC —

čestita vsem delovnim kolektivom k delavskemu prazniku 1. MAJU

in jim želi tudi v bodoče čim več delovnih uspehov.

SAVINJA

LESNA INDUSTRIJA
CELJE

Nudi in proizvaja rezan les listavcev in iglavcev, zaboje, sode, lesno volno, lesno galanterijo, slepe in plemenite furnirje.

Svojim cenjenim strankam in vsemu delovnemu ljudstvu čestita k 1. MAJU — prazniku dela!

